

1 I te timatanga te Kupu, i te Atua te Kupu, ko te Atua ano te Kupu. **2** I te Atua ano tenei Kupu i te timatanga. **3** Nana nga mea katoa i hanga; kahore hoki tetahi mea i kore te hanga e ia o nga mea i hanga. **4** I a ia te ora; ko te ora te marama mo nga tangata.

5 I roto i te pouri te marama e whiti ana; heoi kihai i mau i te pouri. **6** I tonoa mai he tangata e te Atua, ko Hoani tona ingoa. **7** I haere mai ia hei kaiwhakaatu, hei whakaatu mo te marama, kia meinga ai e ia nga tangata katoa kia whakapono. **8** Ehara ia i te marama, engari i haere mai hei kaiwhakaatu mo te marama. **9** Ko te marama pono tera, ara ko te marama e marama ai nga tangata katoa e haere mai ana ki te ao. **10** I te ao ia, i hanga ano e ia te ao, a kihai te ao i mohio ki a ia. **11** I haere mai ia ki ona, a kihai ona i manako ki a ia. **12** Tena ko te hunga i manako ki a ia i tukua e ia ki a ratou nga tikanga e meinga ai ratou hei tamariki ma te Atua, ara ki te hunga e whakapono ana ki tona ingoa: **13** Ki te hunga ehara nei i te toto, ehara i ta te kikokiko i pai ai, ehara i ta te tangata i pai ai, engari na te Atua i whanau ai. **14** I whakakikokikoa te Kupu, a noho ana i a matou, i kite ano matou i tona kororia he kororia e rite ana ki to te Tama kotahi a te Matua, ki tonu i te aroha noa, i te pono.

15 I korerotia ia e Hoani; i karanga tera, i mea, Ko ia tenei i korerotia ra e ahau, Ko ia e haere mai ana i muri i ahau e meinga ana ki mua i ahau: no mua hoki ia i ahau. **16** Kua riro hoki i a tatou katoa tetahi wahi o tona raneatanga, te aroha noa hono iho ki te aroha noa. **17** Na Mohi hoki i homai te ture; ko te aroha noa me te pono i ahu mai i a Ihu Karaiti. **18** Kahore ano he tangata i kite noa i te Atua; ko te Tama kotahi, kei te uma nei o te Matua, nana ia i whakapuaki.

19 Na ko te korero tenei a Hoani, i te tononga mai a nga Hurai i Hiruharama i nga tohunga nui ratou ko nga Riwaiti hei ui ki a ia, Ko wai koe? **20** Na ka whakina e ia, kihai i whakakahore, i whaki hoki, Ehara

ahau i a te Karaiti. **21** A ka ui ratou ki a ia, Tena, pehea? Ko Iraia koe? Ka mea ia, Kahore. Ko te poropiti oti koe? Ka whakahokia e ia, Kahore. **22** Na ka mea ratou ki a ia, Ko wai koia koe? Hei kupu whakahoki ma matou ki te hunga i tonoa mai ai matou. E pehea ano koe ki a koe? **23** Ka mea ia, he reo ahau no tetahi e karanga ana i te koraha, Whakatikaia te huarahi o te Ariki; he pera me ta Ihaia poropiti i mea ai. **24** No nga Parihi hoki te hunga i tonoa mai ra. **25** Na ka ui ratou ki a ia, ka mea ki a ia, He aha oti koe i iriiri ai, ki te mea ehara koe i a te Karaiti, ehara i a Iraia, ehara i te poropiti? **26** Na ka whakahoki a Hoani ki a ratou, ka mea, He iriiri taku ki te wai: otiia tena te tu na i waenganui i a koutou tetahi kahore e mohiotia e koutou: **27** Ko ia tenei e haere mai ana i muri i ahau kahore hoki ahau e tau hei wewete i te here o tona hu. **28** I meatia enei mea ki Petapara, kia tawahi atu o Horano, ki te wahi e iriiri ana a Hoani.

29 I te aonga ake ka kite ia i a Ihu e haere ana mai ki a ia, ka mea, na, te Reme a te Atua, hei waha atu i te hara o te ao! **30** Ko ia tenei i korero ai ahau, Kei te haere mai i muri i ahau tetahi tangata kua meinga ki mua i ahua; no mua hoki ia i ahau. **31** A kahore ahau i matau ki a ia; heoi hei whakakite i a ia ki a Iharaira, i haere mai ai ahau me taku iriiri ki te wai. **32** Na ka whakaatu a Hoani, ka mea, I kite ahau i te Wairua e heke iho ana i te rangi, ano he kukupa, a noho ana i runga i a ia. **33** A kahore ahau i matau ki a ia: engari i ki mai ki ahau te kaitono mai i ahau ki te iriiri ki te wai, Ko te tangata e kite ai koe i te Wairua e heke iho ana, e noho ana ki runga ki a ia, ko ia tena te kaiiriiri ki te Wairua Tapu. **34** A kua kite ahau, kua whakaatu nei hoki, ko te Tama tenei a te Atua. **35** I te aonga ake i te tu ano a Hoani me ana akonga tokorua; **36** Na ka titiro ia ki a Ihu e haere ana, ka mea, na, te Reme a te Atua!

37 A ka rongonā akonga tokorua ki a ia e korero ana, a aru ana raua i a Ihu. **38** A ka tahuri a Ihu, ka kite i a raua e aru ana, ka mea ia ki a raua, E rapu ana korua i te aha? Na ko ta raua meatanga ki a ia, E Rapi, ko te tikanga tenei ina whakamaoritia, E te Kaiwhaako, kei hea tou kainga? **39** Ka mea ia ki a raua, haere mai kia kite. Haere ana raua, a ka kite i tona

wahi i noho ai, a noho ana i a ia i taua ra: ko te tekau hoki ia o nga haora.

40 Ko Anaru, teina o Haimona Pita tetahi o taua tokorua i rongo nei ki a Hoani e korero ana, a aru ana i a ia. **41** Ko ia kua kite wawe i tona tuakana ake, i a Haimona, ka mea ki a ia, Kua kitea e maua te Mihaia, ko te tikanga tenei ina whakamaoritia, ko te Karaiti. **42** Na ka arahina mai ia e ia ki a Ihu. A ka titiro a Ihu ki a ia, ka mea, Ko Haimona koe, ko te tama a Hona: me hua koe ko Kipa: tona whakamaoritanga ko Pita, ara ko Kohatu.

43 I te aonga ake ka mea a Ihu kia haere ki Kariri, a ka kite i a Piripi: a ka mea a Ihu ki a ia, E aru i ahau. **44** Na ko Piripi no Petahaira, no te pa o Anaru raua ko Pita. **45** Ka kite a Piripi i a Natanahira, ka mea ki a ia, Kua kitea e matou a ia, mona nei te tuhituhi a Mohi i roto i te ture, ta nga poropiti hoki, a Ihu o Nahareta te tama a Hohepa. **46** Na ka mea a Natanahira ki a ia, E puta koia tetahi mea pai i Nahareta? ka mea a Piripi ki a ia, haere mai kia kite. **47** Ka kite a Ihu i a Natanahira e haere ana mai ki a ia, ka puaki tana kupu mona, Na he tino tangata no Iharaira, kahore ona tinihanga. **48** Ka mea a Natanahira ki a ia, No hea koe i matau ai ki ahau? Ka whakahoki a Ihu ki a ia, ka mea, I te mea kiano koe i karangatia e Piripi, i a koe ano i raro i te piki, i kite ahau i a koe. **49** Na ka whakahoki a Natanahira, ka mea ki a ia, E Rapi, ko te Tama koe a te Atua, ko te Kingi koe o Iharaira. **50** Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, No taku meatanga ki a koe, I kite ahau i a koe i raro i te piki, i whakapono ai koe? rahi atu i enei nga mea e kitea e koe. **51** I mea ano ia ki a ia, He pono, he pono tenei kupu aku ki a koutou, Tera koutou e kite i te rangi e tuwhera ana, i nga anahera a te Atua e piki ake ana, e heke iho ana ki te Tama a te tangata.

2

1 Na i te toru o nga ra he marena i Kana o Kariri; a reira te whaea o Ihu: **2** I karangatia ano a Ihu ratou ko ana akonga ki te marena. **3** A, i te paunga o te waina, ka mea te whaea o Ihu ki a ia, Kahore a ratou waina. **4** Ka mea a

Ihu ki a ia, E tai, he aha taku ki a koe? kahore ano kia taea noatia toku haora. **5** Ka mea tona whaea ki nga kaimahi, Ko tana e mea ai ki a koutou, meatia. **6** Na i reira etahi ipu kohatu e ono e tu ana, he tikanga na nga Hurai mo te horoi, e rua, e toru nga mehua o tetahi, o tetahi, ina ki. **7** Ka mea a Ihu ki a ratou, Whakakiiia nga ipu ki te wai. A whakakiiia ana e ratou, purena noa. **8** Na ka mea ia ki a ratou, Tena, utuhia, kawea atu ki te rangatira o te hakari. A kawea ana e ratou. **9** A, no ka whakamatau te rangatira o te hakari i te wai i whakawainatia, a kihai i mohio no hea ranei; ko nga pononga ia i utuhia ai te wai i mohio; ka karanga te rangatira o te hakari ki te tane marena hou, **10** Ka mea ki a ia, E whakatakotoria ana e nga tangata katoa te waina pai i te timatanga; a ka roa te inumanga, mo reira te waina he iti iho nei te pai: ko koe ia, kua tohu i te waina pai mo naiane. **11** I meatia tenei timatanga merekara e Ihu ki Kana o Kariri, i whakakitea e ia tona kororia; a whakapono ana ana akonga ki a ia.

12 Muri iho i tenei ka haere iho ia ki Kaperenauma, a ia, tona whaea, ona teina, me ana akonga: a kihai i maha nga ra i noho ai ratou ki reira. **13** Na kua tata te kapenga o nga Hurai, a ka haere a Ihu ki Hiruharama: **14** Na rokohanga atu e ia i roto i te temepara e noho ana nga kaihoko kau, hipi, kukupa, me nga kaiwhakawhitiwhiti moni. **15** A, ka hanga e ia he whiu ki nga aho nonohi, ka whiua katoatia e ia ki waho i te temepara, nga hipi, me nga kau; ringihia ana hoki te moni a nga kaiwhakawhitiwhiti moni, turakina ake nga tepu; **16** I mea ano ia ki nga kaihoko kukupa, Tangohia atu enei i konei; aua te whare o toku Matua e meinga hei whare hokohoko. **17** A ka mahara ana akonga ki te mea i tuhituhia, Ka pau ahau i te aroha ki tou whare. **18** Na ka whakahoki nga Hurai, ka mea ki a ia, he aha te tohu e whakakitea ana e koe ki a matou, ina koe ka mea nei i enei mea? **19** Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, Wawahia tenei whare tapu, a kia toru nga ra ka ara ano i ahau. **20** Ano ra ko nga Hurai, E wha tekau ma ono nga tau i hanga ai tenei whare tapu, e oti ranei te hanga e koe i nga ra e toru? **21** Otira ko te whare tapu o tona tinana tana i korero ai. **22** Na reira, i tona aranga ake i te hunga mate, ka mahara ana akonga ki tana korerotanga i tenei; a whakapono ana ratou ki te karaipiture, ki te

kupu hoki i korerotia e Ihu.

23 Na, i a ia i Hiruharama, i te kapenga, i te hakari, he tokomaha i whakapono ki tona ingoa, i to ratou kitenga i ana merekara i meatia e ia.

24 Otira kihai a Ihu i tuku atu i a ia ki a ratou, i mohio hoki ia ki nga tangata katoa. **25** A kahore ana meatanga kia whakaaturia te tangata e tetahi: i matau hoki ia ki te mea i roto i te tangata.

3

1 Na he tangata tera no nga Parihi, ko Nikorima tona ingoa, he rangatira no nga Hurai: **2** Ka haere mai tenei ki a Ihu i te po, ka mea ki a ia, E Rapi, e matau ana matou i haere mai koe i te Atua hei kaiwhakaako, ina hoki e kore tetahi tangata e ahei te mea i enei merekara e meatia nei e koe, ki te kahore te Atua i a ia. **3** Ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, he pono, he pono, taku e mea nei ki a koe, Ki te kahore te tangata e whanau hou, e kore ia e ahei te kite i te rangatiratanga o te Atua. **4** Ka mea a Nikorima ki a ia, Me pehea ka whanau ai te tangata i tona koroheketanga? e taea ranei te tuarua o nga haerenga ki roto ki te kopu o tona whaea, whanau mai ai? **5** Ka whakahokia e Ihu, He pono, he pono taku e mea nei ki a koe, Ki te kahore te tangata e whanau i te wai, i te Wairua hoki, e kore ia e ahei te tomo ki te rangatiratanga o te Atua. **6** Ko ta te kikokiko e whanau ai he kikokiko; ko ta te Wairua e whanau ai he wairua. **7** Aua ra e miharo ki taku i mea nei ki a koe, he mea tuturu tenei kia whanau hou koutou. **8** E pupuhi ana te hau ki tana wahi e pai ai, ka rongo hoki koe ki tona haruru, otiia e kore e mohiotia e koe te wahi i puta mai ai, e tae atu ai ranei: ko te ritenga tenei ki te hunga katoa ka whanau i te Wairua. **9** Ka whakahoki a Nikorima, ka mea ki a ia, Me pehea ka taea ai enei mea? **10** Ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, Ko koe te Kaiwhakaako o Iharaira, a kahore i matau ki enei mea? **11** He pono, he pono taku e mea nei ki a koe, E korerotia ana e matou ta matou i matau ai, e whakaaturia ana ta matou i kite ai; heoi, e kore koutou e tango ki ta matou whakaaturanga. **12** Ki te mea kua korerotia e ahau ki a koutou nga mea o te whenua, a kahore

koutou e whakapono, me pehea ka whakapono ai ki te korerotia e ahau ki a koutou nga mea o te rangi? **13** Kahore hoki he tangata i kake noa ki te rangi, ko ia anake i heke iho i te rangi, ara ko te Tama a te tangata, e noho mai nei i te rangi. **14** Ka rite hoki ki ta Mohi whakairinga i te nakahi i te koraha, kua takoto te tikanga kia pera te whakairinga o te Tama a te tangata. **15** Kia kahore ai e ngaro te tangata e whakapono ana ki a ia, engari kia whiwhi ai ki te ora tonu. **16** Koia ano te aroha o te Atua ki te ao, homai ana e ia tana Tama kotahi, kia kahore ai e ngaro te tangata e whakapono ana ki a ia, engari kia whiwhi ai ki te ora tonu. **17** Kihai hoki te Atua i tono mai i tana Tama ki te ao ki te whakahe i te ao; engari kia ora ai te ao i a ia. **18** Ko ia e whakapono ana ki a ia, e kore e tau te he ki a ia: tena ko ia e kore e whakapono, kua whakahengia noatia ake, mona kihai i whakapono ki te ingoa o te Tama kotahi a te Atua. **19** Ko te whakahenga hoki tenei, no te mea kua tae mai nei te marama ki te ao, a nui atu to nga tangata aroha ki te pouri i to ratou ki te marama, he kino hoki no a ratou mahi. **20** E kino ana hoki ki te marama nga kaimahi katoa i te kino, e kore ano hoki e haere mai ki te marama, kei whakakitea a ratou mahi. **21** Tena ko te kaimahi i te pono, e haere mai ana ki te marama, kia kitea ai ana mahi, he mea mahi i roto i te Atua.

22 A no muri i enei mea ka haere a Ihu, ratou ko ana akonga, ki te whenua o Huria; a noho tahi ana ratou ki reira, me tana iriiri ano. **23** Na i te iriiri ano hoki a Hoani ki Enona, ki tetahi wahi e tata ana ki Harema, no te mea he nui te wai o reira: a ka haere mai ratou, ka iriiria. **24** Kahore ano hoki a Hoani i panga ki te whare herehere. **25** Na ka ara he totohe a nga akonga a Hoani ki tetahi Hurai mo te purenga. **26** A ka haere ratou ki a Hoani, ka mea ki a ia, E Rapi, ko te tangata i tawahi na korua o Horano, ko tau i whakaatu mai na, nana, kei te iriiri ia, e haere ana hoki te katoa ki a ia. **27** Ka whakahoki a Hoani, ka mea, E kore tetahi mea e riro i te tangata, ki te kore e homai ki a ia i te rangi. **28** Ko koutou hei kaiwhakaae ki ahau, ki taku meatanga, Ehara ahau i a te Karaiti, engari i tonoa mai ahau i mua i a ia. **29** Ko te tangata i te wahine marena hou, ko ia te tane marena hou: na ko te hoa o te tane marena hou, e tu ana, e rongono ana ki a ia, ka hari pu ki

te reo o te tane marena hou: na reira i tutuki ai tenei hari oku. **30** Ko te tikanga tenei, ko ia kia nui haere, ko ahau kia iti haere. **31** Ko ia e haere mai ana i runga, kei runga ake ia i te katoa: ko to te whenua no te whenua ia, no te whenua ano ana korero: ko ia e haere mai ana i te rangi, kei runga ake ia i te katoa. **32** A ko tana i kite ai, i rongo ai, ko ia tana e whakaatu ai: kahore hoki tetahi tangata e tango atu ki tana whakaaturanga. **33** Ki te manako tetahi ki tana whakaaturanga, kua piri tana tohu ki te pono o ta te Atua. **34** Ko ta te Atua i tono mai ai, e korero ana ia i nga kupu a te Atua: kahore hoki te Wairua e homai e te Atua i runga i te mehua. **35** E aroha ana te Matua ki te Tama, kua hoatu ano nga mea katoa ki tona ringa. **36** Ko ia e whakapono ana ki te Tama, he ora tonu tona: ko ia e kore e whakapono ki te Tama, e kore e kite i te ora; engari ka mau tonu te riri a te Atua ki a ia.

4

1 A, no ka mohio te Ariki, kua rongo nga Parihi, ko nga akonga a Ihu i mea ai, i iriiri ai, he tokomaha atu i a Hoani, **2** He ahakoa ra ehara i a Ihu nana i iriiri, na ana akonga ia, **3** Ka mahue a Huria i a ia, a hoki ana ano ki Kariri.

4 Na, ko te ara mona i tika na Hamaria. **5** A ka haere ia ki tetahi pa o Hamaria, ko Haika te ingoa, e patata ana ki te wahi i hoatu e Hakopa ki tana tama, ki a Hohepa. **6** Kei reira hoki te puna a Hakopa. Na kua ngenge a Ihu i te haerenga, heoi noho ana ia ki te taha o te puna: a meake ko te ono o nga haora. **7** Ka haere mai tetahi wahine o Hamaria ki te utu wai: ka mea a Ihu ki a ia, Homai he wai moku. **8** Kua riro hoki ana akonga ki te pa, ki te hoko kai. **9** Na ko te meatanga a te wahine o Hamaria ki a ia, he aha koe, he Hurai na koe, ka tono mai ai i te wai i ahau, he wahine nei ahau no Hamaria? kahore hoki e tata ana nga Hurai ki nga Hamarai. **10** Ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, Me i matau koe ki ta te Atua e homai ai, ki tenei hoki e mea nei ki a koe, Homai he wai moku; penei kua tono koe ki a ia, a kua hoatu e ia te wai ora ki a koe. **11** Ka mea te wahine ki a ia, E

kara, kahore au mea hei utu wai, he hohonu ano te puna: no hea tena wai ora au? **12** He nui oti koe i to matou matua, i a Hakopa, i homai ai te puna ki a matou, inu ana ia i konei, ratou ko ana tamariki, me ana kararehe? **13** Ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, E mate ano i te wai te tangata e inu ana i tenei wai: **14** Tena ko te tangata e inu ana i te wai e hoatu e ahau ki a ia, e kore ia e mate i te wai a ake ake; engari te wai e hoatu e ahau ki a ia, hei puna wai tena i roto i a ia e pupu ake ana, a te ora tonu ra ano. **15** Ka mea te wahine ki a ia, E kara, homai ki ahau tenei wai, kei mate ahau i te wai, kei haere mai hoki ki konei rawa utu ai **16** Ka mea a Ihu ki a ia, Tikina, karangatia to tahu, ka hoki mai ai. **17** Ka whakahoki te wahine, ka mea, Kahore aku tahu. Ka mea a Ihu ki a ia, He korero tika tau, Kahore aku tahu: **18** Ina hoki kua tokorima au tahu; ko ia i a koe nei ehara i te tahu nau: he pono tenei korero au. **19** Ka mea te wahine ki a ia, E kara, e kite ana ahau he poropiti koe. **20** I karakia o matou matua i runga i tenei maunga; a e mea ana koutou, Ko Hiruharama te wahi e tika ai te karakia. **21** Ka mea a Ihu ki a ia, E tai, whakapono ki ahau, meake puta te wa, e kore ai koutou e karakia ki te Matua i runga i tenei maunga, e kore ano i Hiruharama. **22** Kahore koutou e mohio ki ta koutou e karakia nei: e matau ana matou ki ta matou e karakia nei; no nga Hurai nei hoki te ora. **23** Otira meake puta te wa, a tenei ano, e karakia ai nga kaikarakia pono ki te Matua i runga i te wairua, i te pono: e rapu ana hoki te Matua ki te pera hei karakia ki a ia. **24** He Wairua te Atua: me karakia hoki nga kaikarakia ki a ia i runga i te wairua, i te pono. **25** Ka mea te wahine ki a ia, E matau ana ahau kei te haere mai te Mihaia, e kiia nei ko te Karaiti, ka tae mai ia, mana nga mea katoa e korero ki a tatou. **26** Ka mea a Ihu ki a ia, Ko ahau ano ia e korero nei ki a koe.

27 Na ka puta i reira ana akonga, ka miharo ki tana korerotanga ki te wahine: heoi kihai tetahi i mea, He aha tau e rapu? he aha koe ka korero ai ki a ia? **28** Na ka whakarerea e te wahine tana ipu, a haere ana ki te pa, ka mea ki nga tangata, **29** Haere mai, kia kite i te tangata i korerotia mai ai ki ahau nga mea katoa i mea ai ahau: ehara ranei tenei i a te Karaiti? **30** Ka puta ratou ki waho o te pa, a ka ahui mai ki a ia. **31** I taua takiwa ano

ka tohe nga akonga ki a ia, ka mea, E te Kaiwhakaako, e kai ra. **32** Otira ka mea ia ki a ratou, he kai ano taku hei kai maku, kahore koutou e matau. **33** Na ka mea nga akonga tetahi ki tetahi, I kawea mai ranei e tetahi he kai mana? **34** Ka mea a Ihu ki a ratou, Ko taku kai tenei, ko te mea i ta toku kaitono e pai ai, kia whakaotia hoki tana mahi. **35** E kore ianei koutou e mea, Kia wha atu nga marama, a ka taea te kotinga? Nana, ko taku kupu tenei ki a koutou, Kia ara ake o koutou kanohi, titiro ki nga mara; kua ma noa ake: ko te kotinga tenei. **36** Ka whiwhi te kaikokoti ki te utu, ka kohia ano hoki e ia nga hua mo te ora tonu: kia hari tahi ai te kairui raua ko te kaikokoti. **37** Na konei hoki i pono ai taua ki, E rui ana tetahi, e kokoti ana tetahi. **38** I tonoa koutou e ahau ki te kokoti i te mea kihai i mahia e koutou: he tangata ke nana i mahi, a kua uru koutou ki a ratou mahi. **39** A he tokomaha nga Hamari o taua pa i whakapono ki a ia, mo te ki a te wahine i mea ra, I korerotia mai e ia ki ahau nga mea katoa i mea ai ahau. **40** A, no ka tae nga Hamari ki a ia, ka mea kia noho ia ki a ratou: a e rua nga ra i noho ai ia ki reira. **41** Na hira noa ake nga tangata i whakapono, he mea hoki na tana kupu; **42** I mea ano ki te wahine, Ehara i te mea na tau kupu i whakapono ai matou inaianei: kua rongoi nei hoki matou ake, a ka matau, ko te Karaiti pu tenei, ko te Kaiwhakaora o te ao.

43 Ka pahure aua ra e rua, ka turia atu e ia i reira, a haere ana ki Kariri. **44** Ko Ihu tonu hoki nana te ki, Kahore he honore o te poropiti i tona kainga ake. **45** Heoi, i tona taenga ki Kariri, ka whakamanuhiritia ia e nga tangata o Kariri, i kite hoki ratou i nga mea katoa i meatia e ia ki Hiruharama i te hakari: i haere hoki ratou ki te hakari. **46** A ka tae ano a Ihu ki Kana o Kariri, ki te wahi i meatia ai e ia te wai hei waina. Na ko tetahi tangata a te kingi, kei Kaperenauma tana tama e mate ana. **47** A, no ka rongoi ia kua tae mai a Ihu i Huria ki Kariri, ka haere ki a ia, ka inoi ki a ia kia haere ia ki te whakaora i tana tama; meake hoki marere. **48** Na ko te meatanga a Ihu ki a ia, Ki te kahore koutou e kite i nga tohu, i nga merekara, e kore rawa koutou e whakapono. **49** Ka mea te tangata a te kingi ki a ia, E te Ariki, haere iho i te mea kahore ano kia mate noa taku tamaiti. **50** Ka mea a Ihu ki a ia, Haere; kua ora tau tama. Na whakapono ana te tangata ki te

kupu i korerotia e Ihu ki a ia, a haere ana. **51** A, i a ia e haere ana, ka tutaki ana pononga ki a ia, ka korero, Kua ora tau tamaiti. **52** Na ka ui ia ki a ratou ki te haora i matutu ake ai ia. Ka mea ratou ki a ia, Nonanahi, no te whitu o nga haora, i mutu ai tona ka. **53** Na ka mohio te papa, ko te tino haora ia i mea ai a Ihu ki a ia, Kua ora tau tama: a whakapono ana ia, ratou ko tona whare katoa. **54** Ko te rua ano tenei o nga merekara i meatia e Ihu, i muri i tona haerenga i Huria ki Kariri.

5

1 Muri iho i enei mea he hakari ta nga Hurai; a haere ana a Ihu ki Hiruharama. **2** Na kei Hiruharama tetahi wai kaukauranga kei te tatau hipi, tona ingoa Hiperu ko Petehera; e rima ona whakamahau. **3** Na kei roto i enei e takoto ana tona tini o nga turoro, o nga matapo, o nga kopa, o nga memenge, e tatari ana ki te pokarekarenga o te wai. **4** Heke iho ai hoki tetahi anahera i te wa i rite ai ki te kaukauranga, whakapokarekare ai i te wai: a ko ia kua tae wawe i muri iho o te pokarekarenga o te wai i ora i tona mate, ahakoa he aha, he aha. **5** Na kei reira tetahi tangata, e toru tekau ma waru nga tau e mate ana. **6** No te kitenga o Ihu i a ia e takoto ana, ka matau kua roa ke te wa ona e mate ana, ka mea ki a ia, E pai ana ranei koe ki whakaorangia? **7** Ka whakahokia e taua turoro ki a ia, E te Ariki, kahore aku tangata hei tuku i ahau ki te kaukauranga, ina whakapokarekarea te wai: heoi i ahau e haere ana, ka heke iho tetahi i mua i ahau. **8** Ka mea a Ihu ki a ia, Whakatika, tangohia ake tou moenga, haere. **9** A ora tonu ake taua tangata, a tangohia ake ana e ia tona moenga, haere ana. Ko te hapati ano taua ra. **10** Na ka mea nga Hurai ki taua tangata i whakaorangia ra, Ko te hapati tenei: e kore e tika kia mauria e koe tou moenga. **11** Ka whakahokia e ia ki a ratou, Ko te tangata i whakaorangia ai ahau, nana i mea ki ahau, Tangohia ake tou moenga, haere. **12** Na ka ui ratou ki a ia, Ko wai tena tangata i mea na ki a koe, Tangohia ake toua moenga, haere? **13** Otira kihai taua tangata i whakaorangia ra i mohio ko wai ia: i pahemo atu hoki a Ihu, he tokomaha hoki nga tangata i taua wahi. **14** Muri iho i enei mea ka kite a Ihu i a ia i

roto i te temepara, ka mea ki a ia, Na, ka oti nei koe te whakaora: kati te hara kei kino rawa iho te mea e pa ki a koe. **15** Haere ana taua tangata, korero ana ki nga Hurai, na Ihu ia i whakaora. **16** Koia nga Hurai i whai ai ki te tukino i a Ihu, mona i mea i enei mea i te hapati.

17 Na ka whakahokia e Ihu ki a ratou, E mahi ana toku Matua a taea noatia tenei ra; e mahi ana ano ahau. **18** Koia nga Hurai i tino whai rawa ai kia patua ia, ehara hoki i te mea ko tana takahi anake i te hapati, engari mona i mea ko te Atua tona Matua ake, i mea he rite ia ki te Atua te nui. **19** Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, he pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, E kore e taea e te Tama te mea tetahi mea e ia anake, engari nga mea e kite ai ia e meatia ana e te Matua: ko tana hoki e mea ai, e meatia ana hoki e a hoki e mea ai, e tama! **20** E aroha ano hoki te Matua ki te Tama, e whakakitea ana hoki ki a ia e nga mea katoa e mea ai ia: he nui atu i enei nga mahi e whakakitea e ia ki a ia, kia miharo ai koutou. **21** Ko ta te Matua hoki, he whakaara, he whakaora i nga tupapaku; ka pera ano te Tama, ka whakaora i ana e pai ai. **22** E kore hoki te Matua e whakawa i tetahi, engari kua tukua e ia nga whakawa katoa ki te Tama: **23** Kia rite ai te whakahonore a nga tangata katoa i te Tama ki ta ratou whakahonore i te Matua. Ki te kahore tetahi e whakahonore i te Tama, e whakakahore ana ia i te honore mo te Matua nana nei ia i tonu mai. **24** He pono, he pono taku e mea atu nei ki a koutou, Ko te tangata e rongono ana ki taku korero, e whakapono ana hoki ki toku kaitono mai, he ora tonu tona; e kore ano ia e riro ki te whakawa, engari kua whiti i te mate ki te ora. **25** He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Meake puta te wa, a tenei ano inaianei, e rongono ai nga tupapaku i te reo o ta te Atua Tama; a ko te hunga e rongono ana ka ora. **26** Ta te mea he ora to te Matua kei roto i a ia; waihoki kua homai e ia ki te Tama, kia whai ora i roto i a ia; **27** A kua homai ano ki a ia he tikanga mo te whakawa, no te mea ko ia te Tama a te tangata. **28** Kaua e miharo ki tenei: no te mea meake puta te wa, e rongono ai i tona reo nga tangata katoa i roto i nga urupa, **29** A ka puta; ko nga kaimahi i te pai ki te aranga o te ora; ko nga kaimahi i te kino ki te aranga o te whakawa. **30** E kore e ahei i ahau te mea tetahi mea e ahau anake:

rite tonu taku whakawa ki taku e rongu ai: he tika hoki taku whakawa; kahore hoki ahau e rapu i taku i pai ai, engari i ta toku kaitono i pai ai.

31 Mehemea ko ahau hei whakaatu i aku aha, i aku aha, ehara taku i te whakaatu pono. **32** Tera atu ano tetahi kaiwhakaatu moku; e mohio ana ano ahau he whakaatu pono tana e whakaatu nei moku. **33** I tonu tangata koutou ki a Hoani, a i whakaaturia e ia te pono. **34** Kahore ahau e manako ki ta te tangata whakaatu: engari e korerotia ana e ahau enei mea kia ora ai koutou. **35** He rama ka tera, he rama marama tonu: he wa ano i pai ai koutou kia hari ki tona marama. **36** Otiia he kaiwhakaatu ano toku, nui atu i a Hoani: ko nga mahi hoki i homai e te Matua kia whakaotia e ahau, ko aua mahi e mahia nei e ahau, hei whakaatu moku, i tonoa mai ahau e te Matua. **37** Na, ko te Matua nana nei ahau i tonu mai, kua oti ahau te whakaatu e ia. Kahore ano koutou i rongu noa i tona reo, kahore ano i kite i tona ahua. **38** Kahore ano hoki i mau tana kupu i roto i a koutou; ina kahore ano koutou i whakapono ki tenei i tonoa mai nei e ia. **39** Whakatakina ai e koutou nga tikanga o nga karaipiture; e mea ana hoki koutou kei reira te ora tonu mo koutou: ko enei hei kaiwhakaatu moku. **40** Heoi kahore koutou e pai kia haere mai ki ahau, kia whiwhi ai ki te ora. **41** He kororia tangata, kahore ahau e manako atu. **42** Na kua matau ahau ki a koutou, kahore te aroha o te Atua i roto i a koutou. **43** Kua tae mai nei ahau i runga i te ingoa o toku Matua, a kahore koutou e manako mai ki ahau; ki te haere mai tetahi i runga i tona ake ingoa, ka manako koutou ki a ia. **44** Me pehea koutou ka whakapono ai, ka riro nei i a koutou te kororia e puta ana i a koutou ano, a kahore e rapu i te kororia e puta ana i te Atua kotahi? **45** Kei mea koutou e korerotia to koutou he e ahau ki te Matua: tera te kaikorero mo to koutou he, ko Mohi, ko ta koutou e tumanako nei. **46** Me i whakapono hoki koutou ki a Mohi, kua whakapono ano ki ahau: ko tana hoki i tuhituhi ai he mea moku. **47** Otira ki te kahore koutou e whakapono ki ana i tuhituhi ai, me pehea ka whakapono ai ki aku korero?

1 Muri iho i enei mea ka whiti atu a Ihu i te moana o Kariri, ara i te moana o Taipiria. **2** A he rahi te hui i aru i a ia, i kite hoki ratou i ana merekara i mea ai ia ki nga turoro. **3** Na ka haere a Ihu ki runga i te maunga, a noho ana i reira ratou ko ana akonga. **4** Kua tata hoki te kapenga, te hakari a nga Hurai. **5** A, no te marangatanga ake o nga kanohi o Ihu, ka kite i te rahi o te hui e haere mai ana ki a ia; ka mea ia ki a Piripi, Ko hea tatou hoko ai i etahi taro, kia kai ai enei? **6** I penei ai tana ki hei whakamatau mona; i mohio hoki ia ki tana e mea ai. **7** Ka mea a Piripi ki a ia, E kore e ranei ma ratou nga taro o nga pene e rua rau, kia whiwhi ai tenei, tenei o ratou i tetahi wahi iti. **8** Ka mea tetahi o ana akonga ki a ia, a Anaru, teina o Haimona Pita, **9** He tamaiti tenei, e rima ana taro pare, e rua ika nonohi; heoi hei aha enei ma tenei ope nui? **10** Na ka mea a Ihu, Meinga nga tangata kia noho. He nui hoki te tarutaru i taua wahi. Na noho ana nga tane ki raro, te tokomaha me te mea e rima mano. **11** Na ka mau a Ihu ki nga taro; a ka mutu te whakawhetai, ka tuwha atu ki te hunga e moho ra; me nga ika ano, ta ratou i pai ai. **12** A, no ka makona ratou, ka mea ia ki ana akonga, Kohikohia nga toenga o nga whatiwhatinga, kei maumauria tetahi wahi. **13** Na kohikohia ana e ratou, a whakakiiia ana nga kete tekau ma rua ki nga whatiwhatinga o nga taro pare e rima, ki nga toenga a nga tangata i kai ra. **14** A, i te kitenga o aua tangata i te merekara i meatia e Ihu, ka ki ratou, Ko ia ano tenei, ko te poropiti e haere mai ana ki te ao.

15 Na ka mahara a Ihu, meake ratou haere mai ki te tango i a ia, ki te whakakingi i a ia, na maunu ana ano ia ki te maunga, ko ia anake. **16** A, no ka ahiahi, ka haere ana akonga ki te moana. **17** Na ka eke ratou ki te kaupuke, ka whakawhiti ki tawahi o te moana, ki Kaperenauma. A kua pouri noa ake, kahore ano a Ihu kia tae noa mai ki a ratou. **18** Na ko te turanga o te moana, he nui hoki no te puhanga o te hau. **19** Na, i to ratou hoenga atu, e rua tekau ma rima, e toru tekau ranei paronga, ka kite i a Ihu e haere maori ana i runga i te moana, e whakatata ana ki te kaupuke; na ka matakū ratou. **20** Na ka mea ia ki a ratou, Ko ahau tenei, aua e wehi. **21** Na ka mea ratou kia eke ia ki te kaupuke: a kihai i aha kua u te kaupuke ki te wahi i hoe ai ratou.

22 I te aonga ake, ka mahara te mano e tu ana ki tera taha o te moana, kahore he poti ke atu o reira, ko tera anake i eke ai ana akonga, kihai hoki a Ihu i eke tahi ratou ko ana akonga ki te poti, engari ko ana akonga anake i haere; **23** He poti ke ra ia i u mai i Taipiria ki pahaki atu o te wahi i kai ai ratou i te taro i ta te Ariki whakawhetainga: **24** A, i te kitenga o te mano kahore a Ihu i reira, kahore ano hoki ana akonga, ka eke hoki ratou ki nga kaupuke, ka rere ki Kaperenauma ki te rapu i a Ihu. **25** A, no to ratou kitenga i a ia i tawahi o te moana, ka mea ki a ia, E Rapi, nonahea koe i tae mai ai ki konei? **26** Ka whakahoki a Ihu ki a ratou ka mea, He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Ehara i te mea he kitenga no koutou i nga merekara i rapu ai koutou i ahau, engari no te mea i kai koutou i nga taro, a ka makona. **27** Aua e mahia te kai memeha, engari te kai e mau tonu ana a te ora tonu ra ano, ko ta te Tama hoki a te tangata e hoatu ai ki a koutou: kua oti hoki ia te whai tohu e te Atua, e te Matua.

28 Na ka mea ratou ki a ia, Me aha matou e mahi ai i nga mahi a te Atua? **29** Ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, Ko ta te Atua mahi tenei, kia whakapono koutou ki tana i tono mai ai. **30** Na ka mea ratou ki a ia, Ko tehea tohu te meatia ana e koe kia kite ai matou, kia whakapono ai ki a koe? tena koa tau mahi? **31** I kai o tatou matua i te mana i te koraha; ko te mea hoki tena i tuhituhia, i homai e ia he taro i te rangi hei kai ma ratou. **32** Na ko te meatanga a Ihu ki a ratou, he pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Ehara i a Mohi nana i hoatu tena taro ki a koutou i te rangi; engari tenei te hoatu nei e toku Matua ki a koutou te taro pono o te rangi. **33** Ko te taro hoki a te Atua ko ia e heke iho ana i te rangi, e homai ana i te ora ki te ao. **34** Na ka mea ratou ki a ia, E te Ariki, homai tenei taro ki a matou i nga wa katoa. **35** Ka mea a Ihu ki a ratou, Ko ahau te taro o te ora: ki te haere mai tetahi ki ahau, e kore rawa ia e hiakai; ki te whakapono hoki tetahi ki ahau, e kore rawa ia e matewai. **36** Otira i mea ano ahau ki a koutou, Kua kite koutou i ahau, a kahore i whakapono. **37** Ko a te Matua e homai ai ki ahau ka haere katoa mai ki ahau; a ki te haere mai tetahi ki ahau, e kore rawa e panga e ahau ki waho. **38** I heke iho hoki ahau i te rangi, ehara i te mea hei mahi i taku i pai ai, engari i ta toku

kaitono mai i pai ai. **39** Ko ta te Matua i pai ai, nana nei ahau i tono mai, koia tenei, kia kaua e ngaro i ahau tetahi wahi o nga mea katoa i homai e ia ki ahau; engari kia whakaarahia ake e ahau a te ra whakamutunga. **40** Ko ta toku Matua hoki tenei i pai ai, ko te tangata e kite ana i te Tama, e whakapono ana ano ki a ia, kia whiwhi ia ki te ora tonu; maku ano ia e whakaara ake a te ra whakamutunga. **41** Na ka korero komuhumuhu nga Hurai ki a ia, mona i mea, Ko ahau te taro i heke iho i te rangi. **42** Ka mea ratou, Ehara oti tenei i a Ihu, tama a Hohepa, e mohio nei tatou ki tona papa raua ko tona whaea? ha! he pehea tana e ki nei, I heke iho ahau i te rangi? **43** Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, Kati te komuhumuhu i roto i a koutou. **44** Kahore he tangata e ahei te haere mai ki ahau, ki te kahore ia e kumea mai e te Matua, nana nei ahau i tono mai: e maku ano ia e whakaara ake a te ra whakamutunga. **45** Kua oti te tuhituhi i roto i nga poropiti, A ka whakaakona ratou katoa e te Atua. Na, ko te tangata kua rongu ki te Matua, kua akona hoki, ka haere mai ki ahau. **46** Ehara i te mea kua kite tetahi i te Matua; ko ia anake i puta mai i te Atua, ko ia kua kite i te Matua. **47** He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Ki te whakapono tetahi, he ora tonu tona. **48** Ko ahau te taro o te ora. **49** I kai ra o koutou matua i te mana i te koraha, a i mate ratou. **50** Ko te taro tenei e heke iho ana i te rangi, kia kai ai te tangata i a ia, a kia kaua e mate. **51** Ko ahau te taro ora i heke iho i te rangi; ki te kai tetahi i tenei taro, e ora tonu ia: ae ra, ko te taro e hoatu e ahau ko oku kikokiko, e hoatu e ahau hei oranga mo te ao **52** Na ka totohe nga Hurai tetahi ki tetahi, ka mea, Me pehea e homai ai e tenei tangata ona kikokiko kia kainga e tatou? **53** Na, ko te meatanga a Ihu ki a ratou, he pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Ki te kahore koutou e kai i nga kikokiko o te Tama a te tangata, e inu i ona toto, kahore he ora i roto i a koutou ake. **54** Ko ia e kai ana i oku kikokiko, e inu ana i oku toto, he ora tonu tona; a maku ia e whakaara ake a te ra whakamutunga. **55** He kai pono hoki oku kikokiko, he mea pono oku toto hei inumanga. **56** Ko ia e kai ana i oku kikokiko, e inu ana i oku toto, e noho ana i roto i ahau, me ahau hoki i roto i a ia. **57** Na te Matua ora hoki ahau i tono mai, no te Matua ano toku ora: waihoki ki te kai tetahi i ahau, kei ahau he ora mona. **58** Ko te taro tenei i heke iho i te

rangi: e kore e pera i ta o koutou matua i kai ra, a mate ana; ki te kai tetahi i tenei taro, e ora tonu ia. **59** I korerotia enei mea e ia i roto i te whare karakia, i a ia e whakaako ana i Kaperenauma.

60 Na he tokomaha ana akonga i te rongonga, i mea, he kupu pakeke tenei; ko wai e ahei te whakarongo atu? **61** Ka mohio ia a Ihu i roto i a ia, e komuhumuhu ana ana akonga ki tenei, ka mea ia ki a ratou, E he ana koutou ki tenei? **62** Ka pehea ra ki te kite koutou i te Tama a te tangata e kake atu ana ki te wahi i noho ai ia i mua? **63** Ko te wairua te whakaora ana; kahore a te kikokiko wahi: ko nga kupu e korero nei ahau ki a koutou he wairua, he ora. **64** Tenei ano ia etahi o koutou kahore o ratou whakapono. I matau hoki a Ihu no te timatanga ki nga mea kahore o ratou whakapono, ki te tangata ano e tukua ai ia. **65** A ka mea ia, Na konei ahau i mea ai ki a koutou, Kahore he tangata e ahei te haere mai ki ahau, ki te kahore e hoatu ki a ia e toku Matua. **66** I taua wa he tokomaha ana akonga i hoki ki muri, a mutu ake ta ratou haere tahi me ia. **67** Na ka mea a Ihu ki te tekau ma rua, E mea ana ano ranei koutou kia haere? **68** Na ka whakahokia e Haimona Pita ki a ia, E te Ariki, me haere matou ki a wai? kei a koe nga kupu o te ora tonu. **69** Kua whakapono matou, kua matau, ko te Karaiti koe, ko te Tama a te Atua ora. **70** Ka whakahokia e Ihu ki a ratou, he teka ianei kotahi tekau ma rua koutou i whiriwhiria e ahau, he rewera ano tetahi o koutou? **71** Ko Hura Ikariote tama a Haimona tana i korero ai: ko te tanga hoki ia meake nei tuku i a ia; ko tetahi hoki ia o te tekau ma rua.

7

1 I muri i enei mea ka haereere a Ihu i Kariri: kahore hoki ia i pai ki te haereere i Huria, e rapu ana hoki nga Hurai kia whakamatea ia. **2** Na kua tata te hakari a nga Hurai, te hakari whare wharau. **3** Na ka mea ona teina ki a ia, Haere atu i konei, anga atu ki Huria, kia kite ai hoki au akonga i au mahi e mahi nei koe. **4** E kore hoki tetahi tangata e mea huna i tetahi mea, ki te whai ia kia ara tona ingoa. Ki te mea koe i enei mea, kia kite te ao i a

koe. **5** Ko ona teina tonu hoki kihai i whakapono ki a ia. **6** Na ka mea a Ihu ki a ratou, Kahore ano kia taea noatia toku taima: ko to koutou taima ia kei nga wa katoa. **7** E kore e ahei kia kino te ao ki a koutou; engari ka kino ki ahau, no te mea e whakaaturia ana e ahau te kino o ana mahi. **8** Haere koutou ki tenei hakari: e kore ahau e haere wawe ki tenei hakari; kahore hoki toku taima kia ata rite noa. **9** A ka mutu tenei korero ana ki a ratou, ka noho tonu ia ki Kariri. **10** A, no ka riro ona teina ki te hakari, ka haere ano hoki ia, ehara i te mea whakakite nui, engari i tu a huna. **11** Heoi i rapu nga Hurai i a ia i te hakari, i mea, Kei hea ia? **12** He nui hoki te korero komuhumuhu mona i roto i te mano: ko etahi i mea, He tangata pai ia: ko etahi i mea, Kahore, engari e whakapohehe ana ia i te iwi. **13** Heoi kihai i rahi te korero a tetahi tangata mona, he wehi ki nga Hurai.

14 Na, i waenganui o te hakari, ka haere a Ihu ki roto ki te temepara whakaako ai. **15** A ka miharo nga Hurai, ka mea, na te aha i hua ai te mohio o tenei tangata, ehara nei hoki ia i te mea whakaako? **16** Ka whakahoki a Ihu ki a ratou, ka mea, Ehara i te mea naku ake taku e whakaako nei, engari na toku kaitono mai. **17** Ki te pai tetahi tangata ki te mea i tana e pai ai, e matau ia ki te whakaakoranga, na te Atua ranei, he korero naku ake ranei. **18** Ko te tangata nana ake tana korero, e whai ana ia i tona ake kororia: tena ki te whai tetahi i te kororia o tona kaitono, e pono ana ia, a kahore ona he. **19** He teka ianei na Mohi te ture i hoatu ki a koutou, a kahore e whakaritea te ture e tetahi o koutou? He aha koutou ka whai nei kia whakamatea ahau? **20** Na ka whakahoki te mano ka mea, He rewera tou: ko wai te whai ana kia whakamatea koe? **21** Ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, Kotahi aku mahi i mahi ai, a e miharotia ana e koutou katoa. **22** I homai e Mohi te kotinga ki a koutou; ehara ano ia i te mea na Mohi ake, engari na nga tupuna; e kokoti ana hoki koutou i te tangata i te hapati. **23** Ki te kotia te tangata i te hapati, kei takahia te ture a Mohi; e riri ana oti koutou ki ahau, moku i whakaora rawa i te tangata i te hapati? **24** Kaua e waiho te whakawa i runga i ta te kanohi, engari kia tika ta koutou whakawa. **25** Me i reira ka mea etahi o nga tangata o Hiruharama, Ehara oti tenei i a ia e whaia nei e ratou kia whakamatea? **26**

Na, maia tonu tana korero, a kahore a ratou kupu ki a ia. E tino matau ana ranei nga rangatira, ko te Karaiti pu tenei? **27** Otiia e matau ana tatou ki te wahi i puta mai ai tenei: tena ka tae mai a te Karaiti, kahore he tangata e matau ki te wahi e puta mai ai ia. **28** Na ka karanga a Ihu i te temepara i a ia e whakaako ana, ka mea, E matau ana koutou ki ahau, e matau ana ano ki te wahi i haere mai ai ahau: ehara i ahau ake taku haere mai; engari e pono ana te kaitono mai i ahau; kahore nei koutou i matau ki a ia. **29** E matau ana ahau ki a ia; i puta mai hoki ahau i a ia, nana ano ahau i tono mai. **30** A i whai ratou kia hopukia ia: otiia kihai i pa te ringa o tetahi ki a ia, kahore hoki tona haora i taka noa. **31** A he tokomaha o te mano i whakapono ki a ia, i mea, ka tae mai a te Karaiti, tera ranei e maha atu ana merekara e mea ai i a tenei e mea nei? **32** I rongongonga nga Parihi i te mano e kororeroro ana i enei mea mona; na ka tonoa mai e nga Parihi ratou ko nga tohunga nui he katipa ki te hopu i a ia. **33** Na ka mea a Ihu ki a ratou, He iti noa ake te wahi e noho ai ahau ki a koutou, katahi ahau ka haere ki toku kaitono mai. **34** Tera koutou e rapu i ahau, heoi e kore koutou e kite: e kore hoki koutou e ahei te haere ake ki te wahi e noho ai ahau. **35** Na ka mea nga Hurai ki a ratou ano, E haere oti te tangata nei ki hea, e kore ai e kitea e tatou? e haere oti ia ki nga manene i roto i nga Kariki, ako ai i nga Kariki? **36** He ki aha tenei e ki nei ia, Tera koutou e rapu i ahau, a e kore e kite: e kore hoki koutou e ahei te haere ake ki te wahi e noho ai ahau?

37 I te ra whakamutunga, i te ra nui o te hakari, ka tu a Ihu, ka karanga, ka mea, Ki te matewai tetahi, haere mai ia ki ahau, kia inu. **38** Ki te whakapono tetahi ki ahau, ka rite ki ta te karaipiture, ka rere mai nga wai ora i roto i tona kopu. **39** I korerotia tenei e ia mo te Wairua, meake nei riro i te hunga e whakapono ana ki a ia; kahore ano hoki te Wairua Tapu kia homai noa; no te mea kiano a Ihu i whakakororiatia noatia. **40** Ko etahi o te mano i to ratou rongongonga i tenei kupu, i mea, he pono ko te Poropiti tenei. **41** Ka mea etahi, Ko te Karaiti tenei. Ko etahi i mea, E puta mai ranei a te Karaiti i Kariri? **42** Kahore koia te karaipiture i mea, E puta mai a te Karaiti i te uri o Rawiri, i Peterehema, i te kainga i noho ai a Rawiri? **43** Na ka waiho ia hei take wehewehenga ma te mano. **44** Ko

etahi o ratou i mea kia hopukia ia: otira kihai i pa nga ringa o tetahi ki a ia.

45 Na ko te taenga atu o nga katipa ki nga tohunga nui ratou ko nga Parihi; ka mea atu enei ki a ratou, he aha ia te kawea mai ai e koutou. **46** Ka whakahokia e nga katipa, Kahore rawa he tangata i rite ana korero ki a tenei. **47** Na ka whakahokia ta ratou e nga Parihi, Kua tinihangatia ano hoki koutou? **48** Kua whakapono koia tetahi o nga rangatira, o nga Parihi ranei ki a ia? **49** Ko tenei hunga ia e kore nei e matau ki te ture, ka oti ratou te kanga. **50** Ka mea a Nikorima ki a ratou, tera i haere mai ra ki a ia i mua, ko ia hoki tetahi o ratou, **51** Ka whakahengia ranei te tangata e to tatou ture, i te mea kahore ano i whakarongo noa ki a ia, i matau hoki ki tana mahi? **52** Na ka whakahoki ratou, ka mea ki a ia, Ko koe hoki tetahi no Kariri? Tena rapua, ka kite koe, kahore kia ara noa tetahi poropiti i Kariri. **53** Na hoki ana ratou ki tona whare, ki tona whare.

8

1 Ko Ihu i haere ki Maunga Oriwa. **2** A i te atatu ka hoki ano ia ki te temepara, a tae katoa ana te iwi ki a ia; na ka noho ia, ka whakaako i a ratou. **3** Katahi ka arahina mai ki a ia e nga karaipi ratou ko nga Parihi tetahi wahine i hopukia e puremu ana; a whakaturia ana ki waenganui. **4** Ka mea ratou ki a ia, E te Kaiwhakaako, i hopukia putia te wahine nei e puremu ana. **5** I whakahau a Mohi ki a matou i roto i te ture, kia akina nga penei ki te kohatu: tena koa tau ki? **6** I penei ai ratou he whakamatautau mona, kia whai take ai ratou e whakapangia ai he he ki a ia. Ka piko a Ihu, a tuhituhi ana tona ringa ki te whenua. **7** A ka tohe tonu ratou ki te ui ki a ia, ka whakatika ake ia, ka mea ki a ratou, Ko te tangata o koutou kahore ona hara, mana te kohatu matamua e aki ki a ia. **8** Na ka piko ano ia, ka tuhituhi ki te whenua. **9** A, i to ratou rongonga, ka haere takitahi atu ki waho, na nga kaumatua i timata, a poto noa o muri rawa: a ko Ihu anake i mahue, me te wahine e tu ana i waenganui. **10** A, ko te marangatanga ake o Ihu, ka mea ki a ia, E tai, kei hea ratou? kahore he tangata i whakatatau he ki a koe? **11** Ano ra ko tera, Kahore, e te Ariki. Ka mea a Ihu ki a ia,

Kahore ano hoki ahau e whakataui i te he ki a koe: haere, kati te hara.

12 I ki atu ano a Ihu ki a ratou, i mea, Ko ahau te whakamarama o te ao: ki te aru tetahi i ahau, e kore ia e haere i te pouri, engari ka whiwhi ki te marama o te ora. **13** Na ka mea nga Parihi ki a ia, Ko koe ano tou kaiwhakaatu; ehara tau i te whakaatu pono. **14** Ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, Ahakoa ko ahau ano toku kaiwhakaatu, he pono taku whakaatu: no te mea e matau ana ahau ki te wahi i haere mai ai ahau, ki te wahi hoki e haere atu nei ahau; ko koutou ia kahore e matau ki te wahi i haere ma i ai ahau, ki te wahi ano e haere atu nei ahau. **15** Na te kikokiko ta koutou tikanga whakawa; e kore ahau e whakawa i tetahi. **16** A ki te whakawa ahau, he tika taku whakawa; ehara hoki i te mea ko ahau anake, engari ko maua ko te Matua nana nei ahau i tono mai. **17** Ae, kua oti ano te tuhituhi i roto i to koutou ture, He pono te whakaatu a nga tangata tokorua. **18** Ko ahau tenei hei kaiwhakaatu moku ano, hei kaiwhakaatu ano moku te Matua, nana nei ahau i tono mai. **19** Na ka mea ratou ki a ia, Kei hea tou Matua? Ka whakahokia e Ihu, Kahore koutou e matau ki ahau, kahore ano ki toku Matua: me i matau koutou ki ahau, kua matau ano ki toku Matua. **20** I korerotia enei kupu e Ihu i te whare takotoranga taonga, i a ia e whakaako ana i roto i te temepara: a kahore tetahi i hopu i a ia; kiano hoki tona haora i taka noa.

21 Me i reira ka ki atu ano a Ihu ki a ratou, E haere atu ana ahau, a tera koutou e rapu i ahau, e mate ano hoki i roto i to koutou hara: e kore koutou e ahei te haere ake ki te wahi e haere ai ahau. **22** Na ka mea nga Hurai, E whakamate oti ia i a ia ano? ina ia ka mea, E kore koutou e ahei te haere ake ki te wahi e haere ai ahau. **23** Ano ra ko ia ki a ratou, Na raro nei koutou; no runga ahau: no tenei ao koutou; ehara ahau i tenei ao. **24** Koia ahau i mea ai ki a koutou, E mate koutou i roto i o koutou hara: ki te kore hoki koutou e whakapono ko ahau ia, e mate koutou i roto i o koutou hara. **25** Katahi ratou ka mea ki a ia, Ko wai koe? Na ka mea a Ihu ki a ratou, Ko taku ano i korero ai ki a koutou i te timatanga. **26** He maha aku mea e korero ai, e whakawa ai mo koutou: otira e pono ana toku kaitono

mai; e korerotia ana hoki e ahau ki te ao nga mea i rongohia ai ahau ki a ia. **27** Kihai ratou i matau ko te Matua tana i korero ai ki a ratou. **28** Katahi a Ihu ka mea ki a ratou, Kia oti te Tama a te tangata te whakairi e koutou, ko reira koutou matau ai ko ahau ia, a e kore e meatia tetahi mea e ahau ake; engari ko a toku Matua i whakaako mai ai ki ahau, ko enei aku e korero nei. **29** Kei ahau nei ano toku kaitono mai: kihai ahau i waiho e te Matua ko ahau anake; no te mea e mahi tonu ana ahau i nga mea e paingia ana e ia. **30** Na i a ia e korero ana i enei mea, he tokomaha i whakapono ki a ia.

31 Me i reira ka mea a Ihu ki nga Hurai i whakapono ki a ia, Ki te mau tonu koutou ki taku kupu, he tino akonga koutou naku; **32** A e matau koutou ki te pono, ma te pono ano koutou ka rangatira ai. **33** Ka whakahokia e ratou ki a ia, He whanau matou na Aperahama, kahore matou i waiho noa hei pononga ma tetahi tangata: he aha tau e mea, ka rangatira koutou? **34** Ka whakahokia e Ihu ki a ratou, He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, He pononga na te hara nga kaimahi katoa i te hara. **35** E kore te pononga e noho tonu i te whare: ko te Tama ia e noho tonu ana. **36** Na i te mea ka whakarangatiratia koutou e te Tama, he tino rangatira koutou. **37** E matau ana ano ahau, he whanau koutou na Aperahama; heoi e whai ana koutou kia whakamatea ahau, he kore hoki no taku kupu e mau i roto i a koutou.

38 E korerotia ana e ahau taku i kite ai ki toku Matua: e mahia ana e koutou ta koutou i kite ai ki to koutou matua. **39** Ka whakahoki ratou, ka mea ki a ia, Ko Aperahama to matou matua, Ka mea a Ihu ki a ratou, Me he tamariki koutou na Aperahama, kua mahia e koutou nga mahi a Aperahama. **40** Tena ko tenei e whai ana koutou kia whakamatea ahau, te tangata nana i korero te pono ki a koutou, taku hoki i rongohia ai ki te Atua: kihai a Aperahama i pena. **41** E mahi ana koutou i nga mahi a to koutou matua. Katahi ratou ka mea ki a ia, Kihai matou i whanau poriro; kotahi to matou Matua, ko te Atua. **42** Ka mea ano a Ihu ki a ratou, Mehemea ko te Atua to koutou Matua, kua aroha koutou ki ahau: i haere mai hoki ahau i

te Atua, a kua tae mai nei; kihai hoki ahau i haere noa mai, engari nana ahau i tono mai. **43** He aha ra koutou te matau ai ki taku korero? no te mea e kore koutou e ahei te whakarongo ki taku kupu. **44** Na to koutou matua koutou, na te rewera, e pai ana hoki kia mea i ta to koutou matua i hiahia ai. He kaikohuru ia no te timatanga, kihai hoki tu i roto i te pono, no te mea kahore he pono i roto i a ia. Ki te korero teka ia, e korero ana i ana: he korero teka hoki ia, ko te matua o te teka. **45** I taku korerotanga i te pono, kahore koutou e whakapono ki ahau.

46 Ko wai o koutou hei whakaatu he hara toku? Ki te pono taku korero, he aha koutou te whakapono ai ki ahau? **47** E whakarongo ana te tangata a te Atua ki nga korero a te Atua: koia koutou te whakarongo ai, no te mea ehara koutou i te Atua. **48** Na ka whakahoki nga Hurai, ka mea ki a ia, Kahore koia i tika ta matou i mea ra, No hamaria koe, a he rewera tou? **49** Ka whakahokia e Ihu, Kahore oku rewera; engari e whakahonore ana ahau i toku Matua, ko koutou ia te whakakahore ana i te honore moku. **50** Kahore aku whai i te kororia moku: tera ano te kaiwhai, te kaiwhakatikatika.

51 He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Ki te pupuri tetahi i taku kupu, e kore rawa ia e kite i te mate. **52** Ka mea nga Hurai ki a ia, Katahi matou ka mohio he rewera tou. Kua mate a Aperahama ratou ko nga poropiti, a e mea ana koe, Ki te pupuri tetahi i taku kupu, e kore rawa ia e pangia e te mate. **53** He nui oti koe i to matou matua, i a Aperahama kua mate nei? kua mate ano nga poropiti: ki tau ko wai koe? **54** Ka whakahokia e Ihu, Ki te whakahonore ahau i ahau ano, he honore noa toku: ko toku Matua hei whakahonore i ahau; ko ta koutou e mea nei ko ia to koutou Atua: **55** Heoi kahore koutou i matau ki a ia; ko ahau ia e matau ana ki a ia: a ki te mea ahua, Kahore ahau e matau ki a ia, he tangata teka ahau, he pena me koutou: otira e matau ana ahau ki a ia, e pupuri ana i tana kupu. **56** I hari to koutou matua, a Aperahama, mona ka kite i toku ra: i kite ia, a koa ake. **57** Katahi ka mea nga Hurai ki a ia, Kahore noa i rima tekau noa ou tau, a kua kite koe i a Aperahama? **58** Ka mea a Ihu ki

a ratou, He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Kahore noa ano a Aperahama, ko ahau tenei. **59** Na ka mau ratou ki etahi kohatu hei epa ki a ia: heoi huna ana a Ihu i a ia, puta ana i roto i te temepara.

9

1 Na, i a Ihu e haere ana, ka kite ia i tetahi tangata i matapo, no tona whanautanga mai ano. **2** Na ka ui ana akonga ki a ia, ka mea, E te Kaiwhakaako, ko wai i hara, ko tenei, ko ona matua ranei, i whanau matapo ai ia? **3** Ka whakahokia e Ihu, Ehara i te mea ko tenei kua hara, ko ona matua ranei: engari kia ai ia hei whakakitenga mo nga mahi a te Atua. **4** Me mahi e tatou nga mahi a toku kaitono mai i te mea e ao ana: meake ko te po e kore ai e taea he mahi e tetahi tangata. **5** I ahau i te ao nei, ko ahau te marama o te ao. **6** Ka mutu enei korero ana, ka tuwha ia ki te whenua, a pokepokea ana tetahi paru ki te huware, pania atu ana te paru ki nga kanohi o te matapo, **7** Na ka mea ki a ia, haere ki te horoi ki te kaukauranga i Hiroama, ko Tono te whakamaoritanga. Na haere ana ia, horoi ana, a hoki titiro ana mai.

8 Na ka mea nga tangata e noho tata ana, ratou ko nga tangata i kite i tona matapotanga i mua, Ehara ianei tenei i taua tangata i noho ra, i tono mea ra mana? **9** Ka mea etahi, Ko ia tenei: ko etahi i mea, Kahore, engari rite tonu ki a ia te ahua. Ka mea ia, Ko ahau ra ia. **10** Katahi ratou ka mea ki a ia, Na te aha ra i kite ai ou kanohi? **11** Ka whakahoki ia ka mea, Na te tangata, e huaina nei ko Ihu, i pokepoke he paru, pania ana e ia ki oku kanohi, ka mea mai ki ahau, Haere ki Hiroama horoi ai: na, ko toku haerenga atu, ko taku horoinga, kite ana ahau. **12** Na ka mea ratou ki a ia, Kei hea ia? Ka mea ia, E kore ahau e mohio.

13 Ka kawea atu ki nga parihi taua tangata i matapo i mua ra. **14** Na no te hapati i pokepokea ai e Ihu te paru, i meinga ai ona kanohi kia kite. **15** Na ka ui ano nga Parihi ki a ia, ki te pehea i kite ai ia. Ka mea ia ki a ratou, I pania e ia he paru ki oku kanohi, na horoi ana ahau, kite ana. **16** Na ka

mea etahi o nga Parihi, Ehara tenei i te tangata na te Atua, ina mea etahi, Ma te aha e taea ai enei merekara e te tangata hara? Na ka wehewehea ratou. **17** Ka mea ano ratou ki te matapo, E pehea ana koe ki a ia, ki tana meatanga i ou kanohi kia kite? Ka mea ia, He poropiti ia. **18** Heoi kahore nga Hurai i whakapono i matapo taua tangata, kua meinga ano kia kite, karangatia noatia e ratou nga matua ona i meinga nei kia kite, **19** A ka ui ratou ki a raua, ka mea, Ko ta korua tama tenei, e mea nei korua i whanau matapo mai? na te aha ra ia i titiro ai inaianei? **20** Ka whakahoki ona matua ki a ratou, ka mea, E mohio ana maua, ko ta maua tama tenei, i whanau matapo mai ano: **21** Ko te mea ia i kite ai ia inaianei, kahore i mohiotia e maua; kahore hoki maua e mohio na wai i mea ona kanohi kia kite: he kaumatua ia; ui atu ki a ia: mana ia e korero. **22** I penei ona matua, no te mea i matakau raua i nga Hurai: kua takoto noa ake hoki ta nga Hurai tikanga, na ki te whakaae tetahi, ko te Karaiti ia, me pei ki waho o te whare karakia. **23** Koia ona matua i mea ai, he kaumatua ia; ui atu ki a ia. **24** Na ka karanga tuarua ratou ki te tangata i matapo i mua ra, ka mea ki a ia, Hoatu he kororia ki te Atua; e matau ana matou he tangata hara tenei. **25** Na ka whakahoki ia, ka mea, Kahore ahau e matau he tangata hara ranei ia: kotahi ano taku e matau nei, he matapo ahau i mua, a ina kua kite. **26** Ka mea ano ratou ki a ia, I aha ia ki a koe? I peheatia ou kanohi i meinga ai e ia kia kite? **27** Ka whakahokia e ia ki a ratou, Kua korerotia ano e ahau ki a koutou ina tonu nei, a kihai koutou i whakarongo: he aha koutou i hiahia ai kia rongono ano? E mea ana oti koutou kia meinga hei akonga mana? **28** Na whakahi ana ratou ki a ia, ka mea, Ko tana akonga koe; ko matou ia he akonga na Mohi. **29** E matau ana matou i korero te Atua ki a Mohi: ko tenei tangata ia kahore matou e matau ki tona wahi i haere mai ai. **30** Na ka whakahoki taua tangata, ka mea ki a ratou, Ha! he mea whakamiharo ra tenei, kahore koutou i matau ki tona wahi i haere mai ai, otira kua meinga e ia oku kanohi kia kite. **31** E matau ana ra tatou, e kore te Atua e whakarongo ki nga tangata hara: tena ki te mea he tangata karakia tetahi ki te Atua, he mea i tana e pai ai, ka whakarongo ia ki a ia. **32** Kahore rawa i rangona no te timatanga ra ano o te ao, i whakatirohia e tetahi nga kanohi o te tangata i whanau matapo. **33** Ki te

mea kihai i puta mai tenei tangata i te Atua, e kore e taea e ia tetahi mea.

34 Na ka whakahoki ratou, ka mea ki a ia, I whanau pu koe i roto i nga hara, ko koe ranei hei whakaako i a matou? Na peia ana ia e ratou ki waho.

35 I rongoa a Ihu kua oti ia te pei e ratou ki waho; a, i tona kitenga i a ia, ka mea ki a ia, E whakapono ana ranei koe ki te Tama a te Atua? **36** Ka whakahoki ia, ka mea, Ko wai ia, e te Ariki, kia whakapono ai ahau ki a ia? **37** Ka mea a Ihu ki a ia, Kua kite koe i a ia, ko ia hoki tenei e korero nei ki a koe. **38** Na ko tana meatanga, E te Ariki, e whakapono ana ahau. Na koropiko ana ia ki a ia.

39 Katahi a Ihu ka mea, I haere mai ahau ki tenei ao ki te whakarite whakawa, he mea e kite ai te hunga kahore nei i kite; e whakamatapotia ai hoki te hunga e kite ana. **40** A, ka rangona enei mea e etahi o nga Parihi e tu tahi ana me ia, ka mea ratou ki a ia, E matapo ana ano ranei matou? **41** Ka mea a Ihu ki a ratou, Me i matapo koutou, kahore o koutou hara: tena ka mea na koutou, E kite ana matou; na e mau na to koutou hara.

10

1 He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Ki te kahore tetahi e tomo ra te kuwaha ki te kainga hipi, ki te piki ke, he tahae ia, he tangata pahua.

2 Tena ko te tangata e tomo ana ra te kuwaha, ko te hepara ia o nga hipi. **3** Ka uaki te kaitiaki tatau ki a ia; ka rongoa ano nga hipi ki tona reo: na ka karangatia e ia ana hipi ake, to tenei ingoa, to tenei ingoa, ka arahina ki waho. **4** A ka oti ana ake hipi te tuku ki waho, ka haere ia i mua i a ratou, ka aru nga hipi i a ia: e matau ana hoki ratou ki tona reo. **5** E kore ia ratou e aru i te tauhou, engari ka oma i a ia: e kore hoki e matau ki te reo o nga tauhou. **6** I korerotia tenei kupu whakarite e Ihu ki a ratou: heoi kihai ratou i mohio ki nga mea i korerotia e ia ki a ratou. **7** Na ka mea ano a Ihu ki a ratou, He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Ko ahau te tatau o nga hipi. **8** He tahae, he kaipahua te hunga katoa i haere mai i mua i

ahau: heoi kihai nga hipi i whakarongo ki a ratou. **9** Ko ahau te tatau: ki te waiho ahau hei huarahi tomokanga mo tetahi, e ora ia, a ka haere ki roto, ka haere ki waho, ka kite hoki i te kai. **10** Heoi ano ta te tahae e haere mai ai, he tahae, he patu, he whakamoti hoki: i haere mai ahau kia whiwhi ai ratou ki te ora, ina, tona nui noa atu. **11** Ko ahau te hepara pai, he hepara pai, ka tuku i a ia ano kia mate mo nga hipi. **12** Tena ko te tangata e utua ana, ehara nei i te hepara, ehara nei i a ia nga hipi, i tona kitenga i te wuruhi e haere mai ana, whakarerea ake e ia nga hipi, oma ana: na ka hopukia ratou e te wuruhi, a whakamararatia ana nga hipi. **13** Ka oma te tangata e utua ana, no te mea e utua ana ia, kahore hoki ona whakaaro ki nga hipi. **14** Ko ahau te hepara pai, e matau ana hoki ki aku, a e matau ana aku ki ahau. **15** Pera tonu me to te Matua matau ki ahau, me toku matau hoki ki te Matua: e tuku ana hoki ahau i ahau ki te mate mo nga hipi. **16** He hipi atu ano aku, ehara nei i tenei kainga: me arahi mai ratou e ahau, a ka rongo ratou ki toku reo; a e whakakotahitia te kahui, kotahi ano hoki hepara. **17** Koia te Matua ka aroha mai ai ki ahau, no te mea e tuku ana ahau i ahau kia mate, kia whakaora ake ai ano ahau i ahau. **18** Ehara i te mea ma tetahi tangata ahau e whakamate, engari maku ano ahau e tuku ki te mate. Kei ahau te tikanga mo te tuku atu, kei ahau ano te tikanga mo te whakaora. Na toku matua tenei ture kua riro mai nei i ahau.

19 Katahi ka wehewehea nga Hurai, na enei kupu. **20** He tokomaha o ratou i mea, He rewera tona, e haurangi ana; he aha koutou ka whakarongo ai ki a ia? **21** Ko etahi i mea, Ehara enei i nga kupu a te tangata e nohoia ana e te rewera. E ahei koia i te rewera te mea i nga kanohi o nga matapo kia kite?

22 Na i Hiruharama tenei, i te hakari horohorongā: he hotoke; **23** A e haereere ana a Ihu i te temepara, i te whakamahau o Horomona. **24** Na ka karapotia ia e nga Hurai, ka mea ratou ki a ia, Kia pehea te roa o tau waiho i o matou ngakau kia hikurangi ana? Ki te mea ko te Karaiti koe, korerotia matanuitia mai ki a matou. **25** Ka whakahoki a Ihu ki a ratou, Kua korerotia e ahau ki a koutou, a kahore koutou e whakapono: ko nga

mahi e mahi nei ahau i runga i te ingoa o toku Matua, ko enei hei kaiwhakaatu moku. **26** Otira e kore koutou e whakapono, no te mea ehara koutou i te hipi naku. **27** E rongoa ana aku hipi ki toku reo, e matau ana ahau ki a ratou, e aru ana hoki ratou i ahau: **28** E hoatu ana e ahau ki a ratou he ora tonu; e kore ratou e ngaro ake ake, e kore ano hoki tetahi e kapo atu i a ratou i roto i toku ringa. **29** Ko toku Matua, nana nei ratou i homai ki ahau, nui ake i te katoa; e kore ano ratou e taea e tetahi te kapo atu i roto i te ringa o toku Matua. **30** Ko ahau, ko te Matua, kotahi maua. **31** Katahi ka mau ano nga Hurai ki te kohatu hei aki ki a ia. **32** Ka whakahokia e Ihu ki a ratou, He maha nga mahi pai kua whakakitea nei e ahau ki a koutou, he mea na toku Matua; mo tehea o aua mahi ka akina ai ahau e koutou? **33** Ka whakahoki nga Hurai ki a ia, ka mea, Ehara te mahi pai i te mea e akina ai koe; engari mo te kohukohu; mo te mea hoki ko koe, tangata nei ano, e whakaatua ana i a koe. **34** Ka whakahokia e Ihu ki a ratou, Kahore ranei i tuhituhia i roto i to koutou ture, I mea ahau, he atua koutou? **35** Ki te huaina e ia he atua te hunga i tae mai nei te kupu a te Atua ki a ratou, a e kore hoki e taea te whakakahore te karaipiture, **36** E mea ana oti koutou ki ta te Matua i whakatapu ai, i tono mai ai hoki ki te ao, E kohukohu ana koe; noku i mea, Ko te Tama ahau a te Atua? **37** Ki te kore ahau e mahi i nga mahi a toku Matua, aua ahau e whakaponohia. **38** Tena ki te mahi ahau, ahakoa kahore koutou e whakapono ki ahau, whakaponohia nga mahi: kia matau ai koutou, kia whakapono ai, ko te Matua kei roto i ahau, me ahau hoki kei roto i a ia.

39 Na ka whai ano ratou kia hopukia ia: heoi puta ana ia i o ratou ringa; **40** Na ka haere ano ia ki tawahi o Horano, ki te wahi i matua iriiri ai a Hoani; a noho ana i reira. **41** He tokomaha hoki i haere ki a ia; i mea ratou, Kihai a Hoani i mahi i tetahi merekara; he pono ia nga mea katoa i korerotia e Hoani mo tenei. **42** A he tokomaha o reira i whakapono ki a ia.

ko tona tuakana, ko Mata. **2** Ko taua Meri tenei nana nei i whakawahi te Ariki ki te hinu, i muru hoki i ona waewae ki ona makawe; a he tungane nona a Raharuhi i mate nei. **3** Na ka tono tangata nga tuahine ki a ia, ka mea, E te Ariki, tenei kei te mate tau tangata e aroha nei. **4** I te rongonga ia o Ihu, ka mea ia, Ehara tenei i te mate e mate rawa ai ia, engari hei mea mo te kororia o te Atua; ma tenei hoki ka whai kororia ai te Tama a te Atua. **5** Na i aroha a Ihu ki a Mata raua ko tona teina, ki a Raharuhi hoki. **6** A, no ka rongonga ia ki tona matenga, e rua ona ra i noho ai ki taua wahi ra ano. **7** Muri iho i tenei ka mea ia ki ana akonga, Tatou ka haere ano ki Huria. **8** Ka mea nga akonga ki a ia, E te Kaiwhakaako, i whai nga Hurai i mua tata ake nei kia akina koe ki te kohatu; a e haere atu ana koe ki reira? **9** Ka whakahokia e Ihu, He teka ianei tekau ma rua nga haora o te ra? Ki te haere tetahi i te awatea, e kore ia e tutuki, no te mea e kite ana ia i te marama o tenei ao. **10** Tena ka haere tetahi i te po, ka tutuki ia, no te mea kahore he marama i roto i a ia. **11** Ka korerotia enei mea e ia: na, muri iho ka mea ia ki a ratou, Kei te moe to tatou hoa a Raharuhi; otiia ka haere ahau ki te whakaara i a ia i te moe. **12** Na ko te meatanga a ana akonga, E te Ariki, ki te mea kei te moe ia, tera ia e ora. **13** Kahore, ko tona matenga ta Ihu i korero ai: ko ratou ia i mahara, i korero ia mo te takotoranga ina moe. **14** Katahi ka mea nui a Ihu ki a ratou, Kua mate a Raharuhi. **15** A e hari ana ahau, he whakaaro hoki ki a koutou, noku kahore i reira, kia whakapono ai koutou; ahakoa ra kia haere tatou ki a ia. **16** Na ka mea a Tamati, e huaina nei ko Ririmu, ki ona hoa akonga, Kia haere ano tatou, kia mate tahi me ia.

17 Heoi, i te taenga atu o Ihu, rokohanga atu kua wha ke ona ra i roto i te urupa. **18** Na e tata ana Petani ki Hiruharama, kotahi pea tekau ma rima paronga: **19** He tokomaha ano nga Hurai i tae ki a Mata raua ko Meri, ki te whakamarie i a raua mo to raua tungane. **20** A, no te rongonga o Mata, tena a Ihu te haere mai na, ka whakatau i a ia: ko Meri ia i noho i roto i te whare. **21** Na ka mea a Mata ki a Ihu, E te Ariki, me i konei koe, kihai i mate toku tungane. **22** Heoi e matau nei ano ahau, ko tau e inoi ai ki te Atua, e homai e te Atua ki a koe. **23** Ka mea a Ihu ki a ia, E ara ano tou tu

ngane. **24** Ka mea a Mata ki a ia, E matau ana ahau e ara ano ia i te aranga a te ra whakamutunga. **25** Ka mea a Ihu ki a ia, Ko ahau te aranga, te ora; ko ia e whakapono ana ki ahau, ahakoa kua mate, e ora ano: **26** E kore ano e mate ake ake nga tangata katoa e ora ana, e whakapono ana ki ahau. E whakapono ana ranei koe ki tenei? **27** Ka mea ia ki a ia, Ae, e te Ariki: e whakapono ana ahau, ko te Karaiti koe, ko te Tama a te Atua, e haere mai ana ki te ao. **28** A ka mutu enei korero ana, ka haere ka karanga puku ki tona teina, ki a Meri, ka mea, Kua tae mai te Kaiwhakaako, e karanga ana hoki ki a koe. **29** A, no ka rongo ia, hohoro tonu te whakatika, a haere ana ki a ia. **30** Na kahore a Ihu i tomo noa ki te kainga; heoi kei taua wahi ano ia i tutaki ai a Mata ki a ia. **31** I te kitenga o nga Hurai e noho ana ki a ia i roto i te whare, e whakamarie ana i a ia, ka hohoro a Meri te whakatika, te puta ki waho, ka aru ratou i a ia, ka mea, E haere ana ia ki te urupa, ki reira tangi ai. **32** A, no ka tae a Meri ki te wahi kei reira nei a Ihu, ka kite i a ia, ka takoto ki ona waewae, ka mea ki a ia, E te Ariki, me i konei koe, kihai i mate toku tungane.

33 A, no ka kite a Ihu i a ia e tangi ana, i nga Hurai hoki i haere tahi me ia e tangi ana, ka ngunguru ia, ara tona wairua, ka koingo. **34** Ka mea, I whakatakotoria ia e koutou ki hea? Ka mea ratou ki a ia, E te Ariki, haere mai kia kite. **35** Tangi ana a Ihu. **36** Na ka mea nga Hurai, Nana, tona aroha ki a ia! **37** Na ka mea etahi o ratou, Kahore ranei i taea e tenei tangata, nana nei i whakatitiro nga kanohi o te matapo, te mea i tenei tangata hoki kia kua e mate? **38** Na ka ngunguru ano a Ihu i roto i a ia, ka haere ki te urupa. He ana ia, kua oti te pa ki te kohatu. **39** Ka mea a Ihu, Tangohia atu e koutou te kohatu. Ka mea ki a ia a Mata tuahine o te tupapaku, E te Ariki, kua piro noa ake ia: ko tona po wha hoki tenei. **40** Ano ra ko Ihu ki a ia, Kihai koia ahau i mea ki a koe, Ki te whakapono koe, e kite koe i te kororia o te Atua? **41** Na ka tangohia e ratou te kohatu i te wahi i takoto ai te tupapaku. Na ka ara ake nga kanohi o Ihu, ka mea ia, E Pa, ko taku whakawhetai tenei ki a koe, mou i whakarongo ki ahau. **42** I mahara ano ahau e rongo tonu ana koe ki ahau: heoi he whakaaro ki te hunga e tu mai nei i korero ai ahau, kia whakapono ai ratou, nau ahau i

tono mai. **43** A, no ka penei tana ki, he nui tona reo ki te karanga, E Raharuhi, puta mai. **44** Na ko te putanga mai o te tupapaku, he mea here nga ringa me nga waewae ki nga takai: he mea takai tona mata ki te tauera. Ka mea a Ihu ki a ratou, Wetekia, tukua kia haere.

45 Na he tokomaha nga Hurai i haere nei ki a Meri, a, i to ratou kitenga i nga mea i mea ai a Ihu, ka whakapono ki a ia. **46** Ko etahi o ratou i haere ki nga Parihi, i korero ki a ratou i nga mea i mahia e Ihu. **47** Na ka whakaminea he runanga e nga tohunga nui ratou ko nga Parihi, ka mea, Kei te aha tatou nei? he maha hoki nga merekara e meatia nei e tenei tangata. **48** Ki te penei ta tatou tuku i a ia, ka whakapono katoa ki a ia: a ka haere mai nga Roma, ka tango i to tatou kainga, i to tatou iwi. **49** Na ko tetahi o ratou ko Kaiapa, ko te tohunga nui o taua tau, ka mea ki a ratou, Kahore koutou e matau ki tetahi mea. **50** Te whakaaro, he pai mo tatou ki te mate te tangata kotahi mo te iwi, a kahore e ngaro te iwi katoa. **51** Na ehara tenei korero i te mea nana ake: engari ko te tohunga nui ia mo tera tau, heoi ka poropiti kia mate a Ihu mo taua iwi. **52** Haunga ano taua iwi anake, engari kia whakaminea kia kotahi nga tamariki a te Atua kua marara noa atu. **53** No taua ra ake ano ka runanga ratou kia whakamatea ia. **54** Koia i mutu ai te haere matanui o Ihu i roto i nga Hurai. Heoi haere atu ana ia i reira ki te wahi e tata ana ki te koraha, ki tetahi pa, ko Eparaima te ingoa, a noho ana i reira ratou ko ana akonga. **55** Na kua tata te kapenga a nga Hurai: he tokomaha hoki i haere atu i taua whenua i mua o te kapenga ki Hiruharama ki te pure i a ratou. **56** Na ka rapu ratou i a Ihu, ka kororerero ki a ratou ano, i a ratou e tu ana i te temepara, E pehea ana o koutou whakaaro? e kore ranei ia e haere mai ki te hakari? **57** Na kua takoto te tikanga a nga tohunga nui ratou ko nga Parihi, ki te matau tetahi tangata ki te wahi e noho ai ia, me whakaatu, kia hopukia ai ia e ratou.

12

1 Na e ono nga ra i mua ake o te kapenga ka haere a Ihu ki Petani, kei

reira nei a Raharuhi, i whakaarahia ake nei e ia i te hunga mate. **2** A taka ana e ratou he hapa mana i reira; ko Mata te kaitaka; ko Raharuhi tetahi o te hunga i noho tahi me ia. **3** Na ka mau a Meri ki tetahi pauna hinu kakara, he tino nara, he mea utu nui, whakawahia ana e ia nga waewae o Ihu, me te muru ano i ona waewae ki ona makawe; ki noa te whare i te kakara o te hinu. **4** Na ka mea tetahi o ana akonga, a Hura Ikariote, tenei meake nei tuku i a ia, **5** He aha tenei hinu te hokona ai ki nga pene e toru rau, ka hoatu ai ki te hunga rawakore? **6** I korerotia ai tenei e ia, ehara i te mea he whakaaro nona ki te hunga rawakore; erangi no te mea he tahae ia, i a ia hoki te putea, ko ia hoki hei mau i nga mea i whaongia ki roto. **7** Na ko te meatanga a Ihu, Waiho ra u ana; i tohungia tenei e ia mo te ra o toku tanumanga. **8** Kei a koutou hoki nga rawakore i nga wa katoa; ko ahau ia e kore e noho tonu i a koutou. **9** He tokomaha o nga Hurai i matau kei reira a Ihu: a haere mai ana, ehara i te mea mo Ihu anake, erangi kia kite hoki i a Raharuhi, i whakaarahia nei e ia i te hunga mate. **10** Otira kua takoto te whakaaro o nga tohunga nui kia whakamatea ano a Raharuhi; **11** Nana hoki i tokomaha ai nga Hurai i haere, i whakapono ki a Ihu.

12 I te aonga ake ka rongu te mano tini i haere nei ki te hakari, e haere ana a Ihu ki Hiruharama, **13** Ka mau ratou ki nga manga nikau, haere ana ki te whakatau i a ia, me te karanga, Ohana: Ka whakapaingia ia, e haere mai nei i runga i te ingoa o te Ariki, te Kingi o Iharaira. **14** A, no ka kite a Ihu i tetahi kua kaihe, ka noho ia i runga; ka pera ano me te mea i tuhituhia, **15** Kua e maku, e te tamahine a Hiona: na, kei te haere mai tou Kingi, e noho ana i runga i te kua kaihe. **16** Otiia kihai ana akonga i matau wawe ki enei mea: engari ka oti a Ihu te whakakororia, katahi ratou ka mahara kua tuhituhia enei mea mona, kua meinga ano enei mea ki a ia. **17** I whakaae ano te hunga i tona taha i tana karangatanga i a Raharuhi i roto i te urupa, i tana whakaarahanga hoki i a ia i te hunga mate. **18** Na konei hoki te mano i whakatau ai i a ia, i rongu hoki ratou, kua meinga tenei merekara e ia. **19** Na ka mea nga Parihi ki a ratou ano, Ka kite ranei koutou kahore a koutou wahi? na kua riro te ao ki te whai i a ia.

20 Na he Kariki etahi o te hunga i haere ki te hakari ki te karakia: **21** A haere ana enei ki a Piripi o Petahaira o Kariri, korero ana ki a ia, mea atu ana, E kara, e hiahia ana matou kia kite i a Ihu. **22** Haere ana a Piripi, ka korero ki a Anaru: ka haere a Anaru, a Piripi, ka korero ki a Ihu. **23** Ka ki a Ihu ki a raua, ka mea, Kua tae mai te haora e whakakororiatia ai te Tama a te tangata. **24** He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Ki te kore tetahi pata witi e marere ki te oneone, e pirau, ka takoto ko ia anake: tena ki te pirau, he nui ona hua. **25** Ki te aroha tetahi ki tona ora, ka mate ano ia; ki te kino tetahi ki te ora i tenei ao, ka tuturu ki a ia te ora ake ake. **26** Ki te mea tetahi ko ia hei kaimahi maku, me aru ia i ahau: ko te wahi e noho ai ahau, ko reira ano taku kaimahi: ki te mahi tetahi i aku mahi, ma toku Matua ia e whakahonore.

27 Kua pouri tenei toku wairua; a kia pehea atu ahau? E Pa, whakaorangia ahau i tenei wa: otira ko te mea tenei i haere mai ai ahau ki tenei wa. **28** E Pa, whakakororiatia tou ingoa. Na ka puta he reo i te rangi, Kua whakakororiatia e ahau, e whakakororiatia ano. **29** I te rongonga o nga tangata e tu ana i reira, ka mea, he whatitiri: ko etahi i mea, Kua korero tetahi anahera ki a ia. **30** Ka whakahoki a Ihu, ka mea, Ehara tenei reo i puta mai nei i te mea moku, engari mo koutou. **31** Ko aiane te whakawa mo tenei ao: ko aiane maka ai te rangatira o tenei ao ki waho. **32** A, ki te whakairihia ake ahau ki runga ake i te whenua, maku nga tangata katoa e kukume ki ahau. **33** I penei ai ia hei whakaatu i te mate e mate ai ia. **34** Ka whakahokia e te mano ki a ia, Kua rongo matou ki ta te ture, e ora tonu ana a te Karaiti: he aha tau e mea, Me whakairi te Tama a te tangata? Ko wai koia tenei Tama a te tangata? **35** Ano ra ko Ihu ki a ratou, he wahi iti nei te maunga o te marama i roto i a koutou. Haere ra i te mea e whai marama ana koutou, kei rokohina koutou e te pouri: ko ia hoki e haere ana i te pouri e kore e kite i te wahi e haere ai ia. **36** I te mea kei a koutou te marama, me whakapono ki te marama, kia meinga ai koutou he tamariki na te marama. I korerotia e Ihu enei mea, a haere ana, huna ana i a ia, kei kitea e ratou.

37 Heoi ahakoa i meatia e ia aua merekara maha ki to ratou aroaro, kihai ratou i whakapono ki a ia: **38** I rite ai te korero a Ihaia poropiti, tana i mea ai, E te Ariki, ko wai i whakapono ki ta matou korero? I whakakitea hoki ki a wai te ringa o te Ariki? **39** Koia hoki ratou te ahei ai te whakapono, kua mea nei hoki a Ihaia, **40** I whakamatapotia e ia o ratou kanohi, i whakapakeketia o ratou ngakau; kei kite o ratou kanohi, kei matau hoki o ratou ngakau, kei tahuri ratou, a ka whakaorangia e ahau. **41** I korerotia enei mea e Ihaia, i te wa i kite ai ia i tona kororia, i puaki ai hoki tana kupu mona.

42 He ahakoa ra he tokomaha ano nga rangatira i whakapono ki a ia; otira kihai i whakaae ki a ia, he whakaaro hoki ki nga parihi, kei peia ratou ki waho o te whare karakia: **43** Rawe ake hoki ki a ratou ta te tangata kororia i ta te Atua.

44 Na ka karanga a Ihu, ka mea, Ki te whakapono tetahi ki ahau, ehara ahau i tana i whakapono mai ai, engari ko toku kaitono mai. **45** Ko ia e kite ana i ahau, e kite ana hoki i toku kaitono mai. **46** Kua tae mai nei ahau hei whakamarama mo te ao, kei noho i te pouri tetahi e whakapono ana ki ahau. **47** Na, ki te rongong tetahi ki aku kupu, ki te kore hoki e puritia e ia, e kore ahau e whakahe i a ia: kihai hoki ahau i haere mai ki te whakahe i te ao, engari ki te whakaora i te ao. **48** Ko ia e whakakahore ana ki ahau, e kore hoki e tango ki aku kupu, tena ano te kaiwhakahe mona; ko te kupu i korerotia e ahau, ko tena hei whakahe mona a te ra whakamutunga. **49** No te mea ehara i ahau ake aku korero; engari na te Matua i tonoa mai ai ahau, nana i tuku mai te ture ki ahau, mo taku e korero ai, mo taku e ki ai. **50** A e matau ana ahau he ora tonu tana ture: na ko aku e korero nei rite tonu ki ta te Matua i mea mai ai ki ahau taku korero.

13

1 Na, i mua ake o te hakari o te kapenga, ka mahara a Ihu kua taka tona wa e haere atu ai ia i tenei ao ki te Matua; aroha ana ia ki ona o te ao nei,

arohaina ana ratou taea noatia te mutunga. **2** A, i te mutunga o te hapa, kua whakamaharatia noatia ake ano hoki e te rewera te ngakau o Hura Ikariote, tama a Haimona, kia tukua ia; **3** A ka mahara a Ihu kua oti nga mea katoa te homai e te Matua ki ona ringa, i haere mai ia i te Atua, e hoki atu ana ki te Atua; **4** Ka whakatika ia i te hapa, ka whakarere i ona kakahu; ka mau ki te tauera, ka whitiki i a ia. **5** Me i reira ka ringihia e ia he wai ki te peihana, a ka anga ka horoi i nga waewae o nga akonga, ka muru hoki ki te tauera i whitikiria ai ia. **6** A, ka tae ia ki a Haimona Pita, ka mea tera ki a ia, E te Ariki, e horoi ana koe i oku waewae? **7** Ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, E kore koe e matau aiane ki taku e mea nei: otira e matau koe a mua ake nei. **8** Ka mea a Pita ki a ia, E kore rawa koe e horoi i oku waewae. Ka whakahokia e Ihu ki a ia, Ki te kore ahau e horoi i a koe, kahore au wahi i roto i ahau. **9** Ka mea a Haimona Pita ki a ia, E te Ariki, aua ra ko oku waewae anake, engari ko oku ringa me toku matenga. **10** Ka mea a Ihu ki a ia, Ki te mea i te kaukau tetahi, kahore atu he aha mana, ko te horoi anake i ona waewae, e ma katoa ana hoki ia: e ma ana koutou, otira kahore katoa. **11** I mohio hoki ia ki te tangata e tukua ai ia; koia ia i mea ai, kahore koutou katoa i ma. **12** A ka oti o ratou waewae te horoi, ka mau ia ki ona kakahu, ka noho ano, na, ka mea ki a ratou, E matau ana ranei koutou ki taku i mea nei ki a koutou? **13** E karangatia ana ahau e koutou, E te Kaiwhakaako, E te Ariki: a he tika ta koutou korero; ko ahau hoki ia. **14** Na kua horoia nei o koutou waewae e ahau, e to koutou Ariki, e to koutou Kaiwhakaako; me horoi ano hoki e koutou nga waewae o tetahi, o tetahi o koutou. **15** Kua hoatu nei hoki e ahau he tauira mo koutou, kia rite ai ta koutou mahi ki taku i mea nei ki a koutou. **16** He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Kahore te pononga e nui ake i tona rangatira; e kore ano te tangata i tonoa e nui atu i tona kaitono. **17** Ki te matau koutou ki enei mea, ka koa ki te meatia e koutou.

18 Ehara taku i te korero mo koutou katoa: e matau ana ahau ki aku i whiriwhiri ai: otira kia rite ai te karaipiture, Ko ia e kai taro tahi nei maua kua hiki ake tona rekereke ki ahau. **19** Na ka korerotia nei e ahau ki a

koutou i te mea kahore ano i puta noa, mo te puta rawa mai, kia whakapono ai koutou, ko ahau ia. **20** He pono, he pono taku e mea atu nei ki a koutou, Ki te tango tetahi ki taku e tono ai, e tango ana ia i ahau; a ki te tango tetahi i ahau, e tango ana ki toku kaitono mai. **21** A, no ka korerotia e Ihu enei mea, ka pouri tona wairua, ka korero ia, ka mea, He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, ma tetahi o koutou ahau e tuku. **22** Na ka tiriro nga akonga tetahi ki tetahi, ka pohehe ko wai ranei tana i korero ai. **23** Na i te whakawhirinaki ki te uma o Ihu tetahi o ana akonga, ko ta Ihu hoki i aroha ai. **24** Na ka tawhiri atu a Haimona Pita ki a ia, ka mea atu, Korerotia mai ki a matou, ko wai tana e korero nei. **25** Na ka takoto atu ia ki te uma o Ihu, ka mea ki a ia, E te Ariki, ko wai koia? **26** Ka whakahokia e Ihu, Ko te tangata e hoatu ai e ahau te maramara taro ki a ia, ina toua iho e haua. A, no ka toua iho e ia te maramara taro, ka hoatu ki a Hura, tama a Haimona Ikariote. **27** A muri iho te maramara taro, ka tomo a Hatana ki roto ki a ia. Na ka mea a Ihu ki a ia, Hohoro te mea i tau e mea ai. **28** Kahore ia tetahi o te hunga i taua hapa i matau mo te aha tenei i korerotia nei e ia ki a ia. **29** I mahara etahi, no te mea i a Hura te putea, tera a Ihu te mea ra ki a ia, Hokona nga mea ma tatou mo te hakari; kia hoatu ranei tetahi mea ma nga rawakore. **30** Na ka tangohia e ia te maramara taro, haere tonu atu ki waho: he po ano hoki.

31 No tona rironga atu ki waho, ka mea a Ihu, Katahi te Tama a te tangata ka whakakororiatia, ka whai kororia ano te Atua i a ia. **32** A ka whakakororia te Atua i a ia i roto i a ia ake, ina, ka hohoro tana whakakororia i a ia. **33** E nga tamariki, poto kau nei taku noho i a koutou, Tera koutou e rapu i ahau: ko taku hoki i mea ai ki nga Hurai, E kore koutou e ahei te haere ake ki te wahi e haere ai ahau; ko taku kupu ano tena ki a koutou. **34** He ture hou taku ka hoatu nei ki a koutou, kia aroha koutou tetahi ki tetahi; kia rite ki toku aroha ki a koutou, waihoki kia aroha koutou tetahi ki tetahi. **35** Ma konei ka matau ai te katoa, he akonga koutou naku, me ka aroha koutou tetahi ki tetahi.

36 Ka mea a Haimona Pita ki a ia, E te Ariki, e haere ana koe ki hea? Ka

whakahokia e Ihu ki a ia, E kore koe e ahei te aru i ahau aiane ki te wahi e haere atu nei ahau; a mua ia ka aru koe i ahau. **37** Ka mea a Pita ki a ia, E te Ariki, he aha ahau te aru ai i a koe aiane nei ano? Ka tuku ahau i ahau kia mate, he whakaaro naku ki a koe. **38** Ka whakahokia e Ihu ki a ia, E tuku oti koe i a koe ki te mate, he whakaaro nau ki ahau? He pono, he pono taku e mea nei ki a koe, E kore e tangi te tikaokao, kia toru ra ano au whakakahoretanga ki ahau.

14

1 Kei pouri o koutou ngakau: e whakapono ana koutou ki te Atua, whakapono hoki ki ahau. **2** He maha nga nohonga i roto i te whare o toku Matua: me he kahore, kua korerotia e ahau ki a koutou. Ka haere hoki ahau ki te mea i tetahi wahi hei tukunga ake mo koutou. **3** A ki te haere ahau ki te mea wahi hei tukunga ake mo koutou, ka haere mai ano ahau, a ka tango i a koutou ki ahau; kia noho ai hoki koutou ki te wahi e noho ai ahau.

4 Na e matau ana koutou ki te huarahi ki te wahi e haere atu nei ahau. **5** Na ka mea a Tamati ki a ia, E te Ariki, kahore matou e matau ki te wahi e haere na koe; me pehea ka matau ai matou ki te huarahi? **6** Ka mea a Ihu ki a ia, Ko ahau te huarahi, te pono, te ora: e kore rawa tetahi tangata e haere ake ki te Matua, ki te kahore ahau. **7** Me i matau koutou ki ahau, kua matau ano ki toku matua; na i enei ake wa ka mohio koutou ki a ia, kua kite ano hoki i a ia. **8** Ka mea a Piripi ki a ia, E te Ariki, whakakitea te Matua ki a matou, a ka tatu o matou ngakau. **9** Ka mea a Ihu ki a ia, Roa noa atu toku noho ki a koutou, a kahore ano koe i matau noa ki ahau, e Piripi? Ko ia kua kite i ahau kua kite hoki i te Matua; he aha koe ka mea ai, Whakakitea mai te Matua ki a matou? **10** E kore ianei koe e whakapono, ko ahau kei roto i te Matua, ko te Matua kei roto i ahau? ko nga kupu e korero nei ahau ki a koutou, ehara i te korero naku ake; engari na te Matua e noho ana i roto i ahau, ko ia te mea ana i nga mahi. **11** Whakapono mai ki ahau, kei roto ahau i te Matua, ko te Matua hoki kei

roto i ahau: ki te kahore, whakaaro ki nga mahi, ka whakapono ai ki ahau.

12 He pono, he pono taku e mea atu nei ki a koutou, Ki te whakapono tetahi ki ahau, ko nga mahi e mea nei ahau, e meinga ano e ia; a nui atu i enei ana e mea ai; no te mea e haere ana ahau ki toku Matua. **13** A ko ta koutou e inoi ai i runga i toku ingoa, e meatia tenei e ahau, kia whai kororia ai te Matua i te Tama. **14** Ki te inoia e koutou tetahi mea i ahau i runga i toku ingoa, maku e whakamana.

15 Ki te aroha koutou ki ahau, kia mau ki aku ture. **16** Ka inoi ahau ki te Matua, a mana e hoatu ki a koutou tetahi atu Kaiwhakamarie, hei noho tonu ki a koutou. **17** Ko te Wairua o te pono; e kore nei e riro i te ao, no te mea e kore e kite i a ia, e kore ano e matau ki a ia; kei a koutou hoki ia e noho ana, a ka noho ano i roto i a koutou.

18 E kore koutou e waiho pani e ahau: e haere mai ano ahau ki a koutou. **19** Taro ake a heoi ano kitenga o te ao i ahau; ko koutou ia e kite i ahau: e ora ana ahau, ka ora ano koutou. **20** A taua ra koutou matau ai kei roto ahau i toku Matua, ko koutou ano kei roto i ahau, me ahau hoki kei roto i a koutou. **21** Ko te tangata kei a ia nei aku ture, e puritia ana hoki e ia, ko ia te aroha ana ki ahau: ki te aroha tetahi ki ahau, ka arohaina ia e toku Matua, a ka aroha ahau ki a ia, ka whakaatu i ahau ki a ia. **22** Ka mea a Hura ki a ia, haunga a Ikariote, E te Ariki, he pehea i whakaatu ai koe i a koe ki a matou, a kahore ki te ao? **23** Ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, Ki te aroha tetahi ki ahau, e puritia e ia taku kupu: a ka arohaina ia e toku Matua, ka haere atu maua ki a ia, ka noho tonu ki a ia. **24** Ki te kahore tetahi e aroha ki ahau, e kore e puritia e ia aku kupu: na ehara i ahau ake te kupu e rongono nei koutou, engari na te Matua i tonoa mai ai ahau.

25 Kua korerotia nei e ahau enei mea ki a koutou, i ahau e noho nei i a koutou. **26** Na, ko te kaiwhakamarie, ara ko te Wairua Tapu, e tonoa mai e te Matua i runga i toku ingoa, mana koutou e whakaako ki nga mea katoa, mana koutou e whakamahara ki nga mea katoa kua korerotia nei e

ahau ki a koutou. **27** He rangimarie taku e waiho nei ki a koutou, tenei taku rangimarie te hoatu nei e ahau ki a koutou: e kore e rite ki ta te ao hoatu taku hoatu ki a koutou. Kei pouri o koutou ngakau, kei matakau.

28 Kua rongo na koutou ki taku i mea ai ki a koutou, E haere ana ahau, a ka hoki mai ano ki a koutou. Me i aroha koutou ki ahau, kua hari koutou, noku i mea, E haere ana ahau ki te Matua: he nui ake hoki toku Matua i ahau. **29** Na kua korero nei ahau ki a koutou: i te mea kahore ano i puta, mo te puta rawa mai, ka whakapono koutou. **30** E kore e maha ake aku korero ki a koutou: e haere mai ana hoki te ariki o tenei ao, kahore hoki ana wahi i roto i ahau; **31** Otira kia matau ai te ao, e aroha ana ahau ki te Matua; ko ta te Matua ano i whakahau mai ai ki ahau, ko taku tena e mea nei. Whakatika, ka haere atu tatou i konei.

15

1 Ko ahau te waina pono, ko toku Matua te kaimahi. **2** Ko nga manga katoa i roto i ahau e kore e whai hua, e tangohia e ia: ko nga mea katoa hoki e whai hua ana, ka whakapaia e ia, kia maha atu ai ona hua. **3** Na kua ma tenei koutou i te kupu i korerotia e ahau ki a koutou. **4** Kia u koutou ki roto ki ahau, me ahau hoki ki roto ki a koutou. Ka rite hoki ki te manga e kore e whai hua ko ia anake, ki te kahore e u ki te waina; e kore ano hoki koutou, ki te kore e u ki roto ki ahau. **5** Ko ahau te waina, ko koutou nga manga: ki te u tetahi ki roto ki ahau, me ahau hoki ki roto ki a ia, ka maha o tera hua: ki te motu ke hoki i ahau, e kore tetahi mea e taea e koutou. **6** Ki te kore e u tetahi ki roto ki ahau, ka maka atu ia, ano he manga, a ka maroke; na ka kohikohia, ka maka ki te kapura, ka tahuna. **7** Ki te u koutou ki roto ki ahau, ki te u ano aku kupu ki roto ki a koutou, inoia e koutou ta koutou e pai ai, a ka meatia ma koutou. **8** Ka whakakororiatia toku Matua ki te penei, ki te whai hua maha koutou: a ka meinga koutou he akonga naku.

9 Rite tonu ki to te Matua aroha ki ahau toku aroha ki a koutou: kia u ki

toku aroha. **10** Ki te pupuri koutou i aku ture, ka u koutou ki toku aroha: me ahau hoki kua pupuri nei i nga ture a toku Matua, ka u nei ki tona aroha. **11** Kua korerotia enei mea e ahau ki a koutou, kia pumau ai toku koa i roto i a koutou, kia tino ki ai to koutou koa. **12** Ko taku ture tenei, Kia aroha koutou tetahi ki tetahi, me ahau hoki kua aroha nei ki a koutou. **13** Kahore he aroha o tetahi i rahi ake i tenei, ara kia tuku te tangata i a ia ano kia mate mo ona hoa. **14** Ko koutou oku hoa, ki te meatia e koutou aku e whakahau nei ki a koutou. **15** Heoi ano taku meatanga he pononga koutou; e kore hoki te pononga e mohio ki ta tona ariki e mea ai: engari kua oti koutou te hua e ahau he hoa; ko aku mea katoa hoki i rongo ai ahau ki toku Matua, kua oti te whakakite e ahau ki a koutou. **16** Kahore koutou i whiriwhiri i ahau, engari naku koutou i whiriwhiri, naku ano koutou i mea kia haere, kia whai hua, kia mau tonu hoki o koutou hua: a ko ta koutou e inoi ai ki te Matua i runga i toku ingoa, ka hoatu e ia ki a koutou. **17** Ko aku whakahau enei ki a koutou, kia aroha koutou tetahi ki tetahi.

18 Ki te mea e kinongia ana koutou e te ao, e mohio ana koutou i kinongia ahau i mua i a koutou. **19** Mehemea no te ao koutou, e arohaina e te ao ona: tena ko tenei ehara nei koutou i te ao, naku koutou i whiriwhiri i roto i te ao, koia te ao ka kino ai ki a koutou. **20** Kia mahara ki te kupu i korero ai ahau ki a koutou, kahore te pononga e rahi ake i tona ariki. Ki te mea i whakatoia ahau e ratou, ka whakatoia ano koutou; ki te mea i pupuri ratou i taku kupu, ka pupuri ano ratou i ta koutou. **21** Otira e meatia katoatia enei mea e ratou ki a koutou he whakaaro ki toku ingoa, no te mea kahore ratou i mohio ki toku kaitono mai. **22** Me i kua ahau te haere mai, te korero ki a ratou, penei kahore o ratou hara: tena ko tenei kahore o ratou whakaoraora mo to ratou hara. **23** Ko te tangata e whakakino ana ki ahau, e whakakino ana hoki ki toku Matua. **24** Me i kua te mahia e ahau i roto i a ratou nga mahi kahore i mahia e tetahi atu, penei kahore o ratou hara: tena ko tenei kua kite ratou, kua whakakino ano hoki ki a maua tahi ko toku Matua. **25** Ma tenei ia ka rite ai te kupu i tuhituhia ki ta ratou ture, Kua kino noa ratou ki ahau.

26 Otiia ka tae mai te Kaiwhakamarie e tonoa mai e ahau ki a koutou i te Matua, te Wairua o te pono, e puta mai ana i te Matua, ko ia hei kaiwhakaatu moku: **27** Ko koutou ano hoki hei kaiwhakaatu, no te mea i ahau koutou no te timatanga iho ra ano.

16

1 Kua korerotia e ahau enei mea ki a koutou, kei he koutou. **2** Ka peia atu koutou i roto i nga whare karakia; a meake puta te wa e mea ai te kaiwhakamate i a koutou, he mahi pai tana ki te Atua. **3** Na e meatia enei mea, no te mea kahore ratou i mohio ki te Matua, kahore hoki ki ahau. **4** Otiia kua korerotia enei mea e ahau ki a koutou, mo te puta rawa mai o taua wa, ka mahara koutou ki aua mea, he mea korero naku ki a koutou. Na kihai enei mea i korerotia e ahau ki a koutou i te timatanga, no te mea e noho ana ahau i a koutou. **5** Na e haere ana tenei ahau ki toku kaitono mai; a kahore tetahi o koutou i ui mai ki ahau, Ko hea koe? **6** Otira i taku korerotanga i enei mea ki a koutou, ka ki o koutou ngakau i te pouri.

7 He pono ia taku korero ki a koutou; Nui atu te pai mo koutou ki te haere ahau: ki te kahore hoki ahau e haere, e kore te Kaiwhakamarie e tae mai ki a koutou; a ki te haere ahau, maku ia e tono mai ki a koutou. **8** Na ka tae mai ia, mana e whakaatu ki te ao te hara, te tika, me te whakawa: **9** Te hara, mo ratou kahore e whakapono ki ahau; **10** Te tika, no te mea e haere ana ahau ki toku Matua, a heoi ano to koutou kitenga i ahau; **11** Te whakawa, no te mea kua whakatikaia te whakawa mo te rangatira o tenei ao. **12** He maha atu ano nga mea hei korero maku ki a koutou, otira e kore e taea e koutou te mau aiane. **13** Otira kia tae mai ia, te Wairua o te pono, mana koutou e arahi ki te pono katoa: ehara hoki tana i te korero nana ake; engari ka korerotia e ia nga mea e rongoa ai ia: mana hoki e whakakite ki a koutou nga mea e puta mai ana. **14** Ka whakakororiatia ahau e ia: ka tango hoki ia i aku mea, a ka whakaaturia ki a koutou. **15** Ko nga mea katoa a te Matua, naku: koia ahau i mea ai, ka tangohia e ia aku mea, a ka whakaaturia ki a koutou.

16 Taro ake, a e kore koutou e kite ano i ahau: a taro ake ano, ka kite koutou i ahau, no te mea ka haere ahau ki te Matua. **17** Na ka mea etahi o ana akonga tetahi ki tetahi, He aha tenei e mea nei ia ki a tatou, Taro ake, a e kore koutou e kite i ahau: a taro ake ano, ka kite koutou i ahau: me tenei, No te mea e haere ana ahau ki te Matua? **18** Na ka mea ratou, he aha tenei e mea nei ia, Taro ake? e kore tatou e matau ki tana e mea nei. **19** A i mohio a Ihu e hiahia ana ratou ki te ui ki a ia, ka mea ki a ratou, E rapu ana koutou ki a koutou ano ki taku i mea ra, Taro ake a e kore koutou e kite i ahau: a, taro ake ano ka kite koutou i ahau? **20** He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Ka tangi koutou, ka aue, ko te ao ia ka hari: e pouri ano koutou, otira ka meinga to koutou pouri hei hari. **21** I te mea ka whakamamae te wahine, ka pouri, no te mea ka tae tona wa: ka whanau tana tamaiti, heoi ano mahara ki te mamae, i te hari hoki, no te mea ka whanau he tangata ki te ao. **22** Na, tenei koutou te pouri nei: e kite ano ia ahau i a koutou, a ka hari o koutou ngakau, e kore hoki e tangohia i a koutou to koutou hari e tetahi.

23 Na a taua ra e kore koutou e ui ki tetahi mea i ahau. He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Ko a koutou e inoi ai ki te Matua i runga i toku ingoa, e hoatu e ia ki a koutou. **24** Kahore ano i inoia noatia e koutou tetahi mea i runga i toku ingoa: inoia, a ka whiwhi koutou, kia tino nui ai to koutou koa. **25** He mea whakarite taku korero i enei mea ki a koutou: otiia meake puta te wa e kore ai ahau e korero kupu whakarite ki a koutou, engari ka marama tonu taku korero ki a koutou mo te Matua. **26** A taua ra ka inoi koutou i runga i toku ingoa; a e kore ahau e mea ki a koutou, e inoi ahau ki te Matua mo koutou: **27** E aroha ana hoki te Matua ake ano ki a koutou, mo koutou i aroha ki ahau, i whakapono hoki i haere mai ahau i te Matua.

28 I haere mai ahau i te Matua, a kua tae mai nei ki te ao: ka mahue ano i ahau te ao, a ka haere ki te Matua. **29** Ka mea ana akonga ki a ia, Na kua marama tau korero, ehara tau korero i te kupu whakarite. **30** Katahi matou ka mohio, tenei koe te mohio nei ki nga mea katoa, e kaore ano e mea ma

tetahi e ui ki a koe: na konei matou i whakapono ai i haere mai koe i te Atua. **31** Ka whakahokia e Ihu ki a ratou, Katahi koutou ka whakapono? **32** Na meake puta te wa, a kua puta nei ano, e whakamararatia ai koutou ki tona wahi, ki tona wahi, a ka waiho ko ahau anake; otiia he teka ko ahau anake, no te mea kei ahau nei te Matua. **33** Kua korerotia e ahau enei mea ki a koutou, kia whai marietanga ai koutou i roto i ahau. Ko ta koutou i te ao nei, he mamate: otira kia maia; kua taea e ahau te ao.

17

1 Ka korerotia enei mea e Ihu, na ka anga ake ona kanohi ki te rangi, ka mea, E Pa, kua taea te haora: whakakororiatia tau Tama, kia whakakororiatia ai ano hoki koe e tau Tama: **2** Kua tukua mai nei hoki e koe ki a ia nga tikanga mo nga kikokiko katoa, kia hoatu e ia te ora tonu ki te hunga katoa kua homai nei e koe ki a ia. **3** Ko te ora tonu hoki tenei, kia matau ratou ki a koe, ko koe anake te Atua pono, ki a Ihu Karaiti ano hoki i tonoa mai nei e koe. **4** Kua whakakororiatia koe e ahau i runga i te whenua: ka oti i ahau te mahi i homai e koe kia mahia e ahau. **5** Na kia whai kororia ahau aiane i a koe ake, e Pa; hei te kororia i whiwhi ai ahau i a koe i mua atu o te ao.

6 Kua whakapuakina e ahau tou ingoa ki nga tangata i homai nei e koe ki ahau i roto i te ao; nou ratou, nau ano hoki ratou i homai ki ahau: a kua puritia e ratou tau kupu. **7** Katahi ratou ka matau nau nga mea katoa i homai nei e koe ki ahau; **8** No te mea kua hoatu e ahau ki a ratou nga kupu i homai nei e koe ki ahau; a kua tango ratou, kua tino matau ano, i haere mai ahau i a koe, kua whakapono ratou, nau ahau i tono mai. **9** Mo ratou taku inoi: kahore aku inoi mo te ao, engari mo au i homai ai ki ahau; nau hoki ratou. **10** Ko aku mea katoa nau, naku hoki au; a ka whai kororia ahau i a ratou.

11 Na heoi ano toku noho ki te ao; kei te ao nei ano enei, ko ahau ia ka haere atu ki a koe. E te Matua tapu, puritia i runga i tou ingoa te hunga

kua homai nei e koe ki ahau, kia kotahi ai ratou, me taua nei. **12** I ahau ano e noho ana i a ratou i te ao, i puritia ratou e ahau i runga i tou ingoa; kua tiakina e ahau au i homai ai ki ahau, a kahore tetahi o ratou i ngaro, ko te tama anake o te ngaromanga; kia rite ai te karaipiture. **13** Na ka haere atu nei ahau ki a koe; a e korerotia ana e ahau enei mea i te ao nei, kia tino nui ai toku koa i roto i a ratou. **14** Kua hoatu e ahau tau kupu ki a ratou; e kino ana hoki te ao ki a ratou, notemea ehara ratou i te ao, me ahau hoki ehara i te ao. **15** Kahore aku inoi kia tangohia atu ratou e koe i te ao, engari kia tiakina ratou e koe kei kino. **16** Ehara ratou i te ao, me ahau hoki ehara i te ao.

17 Whakatapua ratou e koe i runga i tou pono: ko tau kupu te pono. **18** Nau ahau i tono mai ki te ao, he pena ano taku tono i a ratou ki te ao. **19** He whakaaro hoki ki a ratou i whakatapu ai ahau i ahau, kia tapu ai hoki ratou i te pono.

20 Ehara taku i te inoi mo enei anake, engari mo te hunga e meinga e ta ratou kupu kia whakapono ki ahau: **21** Kia kotahi ai ratou katoa; me koe hoki, e pa, i roto i ahau, me ahau ano i roto i a koe, kia kotahi ai hoki ratou i roto i a taua: kia whakapono ai te ao, nau ahau i tono mai. **22** Kua hoatu ano e ahau ki a ratou te kororia i homai e koe ki ahau; kia kotahi ai ratou, me taua nei hoki he kotahi. **23** Ko ahau i roto i a ratou, ko koe hoki i roto i ahau, kia tino tutuki ai ratou ki te kotahitanga: kia mohio ai ano te ao, nau ahau i tono mai, he rite hoki tou aroha ki a ratou ki tou aroha ki ahau.

24 E Pa, e mea ana ahau kia noho tahi ki ahau, ki te wahi e noho ai ahau, au i homai ai ki ahau; kia kite ai ratou i toku kororia kua homai nei e koe ki ahau: no mua atu hoki i te hanganga o te ao tou aroha ki ahau. **25** E te Matua tika, ahakoa te ao te mohio ki a koe, e mohio ana ahau ki a koe, a kua mohio ano enei, nau ahau i tono mai. **26** Kua whakapuakina ano tou ingoa e ahau ki a ratou, a ka whakapuakina ano: kia mau ai i roto i a ratou te aroha i arohaina ai ahau e koe, me ahau ano i roto i a ratou.

1 Ka mutu enei korero a Ihu ka haere ia, ratou ko ana akonga, ki tawahi o te manga wai, ara o Keronu. Na, he kari kei reira, a tapoko atu ana ia, ratou ko ana akonga. **2** I matauria ano taua wahi e Huria, e te tangata e tukua ai ia: he maha hoki nga hokinga o Ihu, ratou ko ana akonga ki reira. **3** Na ka hoatu ki a Hura tetahi matua me etahi katipa e nga tohunga nui ratou ko nga Parihi, a haere ana ki reira, me nga roherohe, me nga rama, me nga patu. **4** Heoi i matau a Ihu ki nga mea katoa meake pa ki a ia, ka puta atu, ka mea ki a ratou, Ko wai ta koutou e rapu? **5** Ka whakahokia e ratou ki a ia, Ko Ihu o Nahareta. Ka mea a Ihu ki a ratou, Ko ahau ia. A, i te tu ano i roto i a ratou a Hura, tona kaituku. **6** Na, i tana korerotanga ki a ratou, Ko ahau ia, hoki ana ratou ki muri, hinga ana ki te whenua. **7** Na ka ui ano ia ki a ratou, Ko wai ta koutou e rapu? Ka mea ratou, Ko Ihu o Nahareta. **8** Ka whakahokia e Ihu, Kua mea ahau ki a koutou, Ko ahau ia: ki te mea e rapu ana koutou i ahau, tukua enei kia haere: **9** Kia rite ai te kupu i korerotia e ia, kahore i ngaro tetahi o te hunga i homai e koe ki ahau. **10** Na he hoari ta Haimona Pita, unuhia ana e ia a haua iho te pononga a te tohunga nui, tapahia ana tona taringa matau. Ko te ingoa o taua pononga ko Maraku. **11** Ka mea a Ihu ki a Pita, Kuhua tau hoari ki te takotoranga: ko te kapu i homai nei e toku Matua ki ahau auaka ranei e inumia e ahau? **12** Heoi ka hopukina a Ihu e taua ope, e te rangatira ratou ko nga katipa o nga Hurai, a hereherea ana ia,

13 A ka arahina ki a Anaha i te tuatahi; ko ia hoki te hungawai o Kaiapa, o te tohunga nui mo taua tau. **14** Na ko Kaiapa tenei nana ra i whakatakoto te whakaaro ki nga Hurai, he pai ke ki te mate te tangata kotahi mo te iwi. **15** Na ka aru a Haimona Pita i a Ihu, a ka aru ano hoki tetahi atu o nga akonga: na i mohiotia taua akonga e te tohunga nui, a tomo tahi ana me Ihu ki te whare o te tohunga nui; **16** Ko Pita ia i tu i te kuwaha i waho. Na ka puta atu taua akonga i mohiotia nei e te tohunga nui, ka korero ki te kaitiaki o te tatau, a arahina ana a Pita ki roto. **17** Na ko te meatanga a te kotiro tiaki o te tatau ki a Pita, Ehara ianei koe i tetahi o nga akonga a

tenei tangata? Ka mea ia, Ehara. **18** Na i reira nga pononga me nga katipa e tu ana, kua whakaungia hoki e ratou te kapura waro; he makariri hoki; a e inaina ana ratou: ko Pita hoki tetahi o ratou, e tu tahi ana e inaina ana. **19** Na ka ui te tohunga nui ki a Ihu, ki ana akonga, ki tana ako. **20** Ka whakahokia e Ihu ki a ia, I marama tonu taku korero ki te ao; i ako tonu ahau i roto i te whare karakia, i te temepara hoki, i te wahi huihui o nga Hurai katoa; kahore hoki tetahi mea i korerotia pukutia e ahau. **21** He aha koe ka ui ai ki ahau? ui atu ki te hunga i rongu ki taku i mea ai ki a ratou: nana, e mohio ana ratou ki aku i korero ai. **22** Na, i tana korerotanga i enei kupu, ka papaki tetahi o nga katipa i tu ra i a Ihu, ka mea, E pena ana koe ki te tohunga nui? **23** Ka whakahokia e Ihu ki a ia, Ki te kino aku korero, whakaaturia te kino: ki te pai ia, he aha koe i papaki ai i ahau? **24** Na ka tukua hereheretia atu ia e Anaha ki a Kaiapa tohunga nui. **25** Na, tera a Haimona Pita te tu ra me te inaina. Na ka mea ratou ki a ia, Ehara ianei koe i tetahi o ana akonga? Ka whakakahore ia, ka mea, Ehara. **26** Ka mea tetahi o nga pononga a te tohunga nui, he whanaunga nona i tapahia nei te taringa e Pita, Kihai ianei ahau i kite i a koe, korua tahi i te kari? **27** Na ka whakakahore ano a Pita: a tangi tonu iho te tikaokao.

28 Katahi ka arahina atu e ratou a Ihu i a Kaiapa ki te whare whakawa: he atatu: ko ratou ia kihai i tomo ki te whare whakawa, kei poke ratou, engari kia kai ai ratou i te kapenga. **29** Na ka puta atu a Pirato ki a ratou, ka mea, He aha ta koutou whakapae ki tenei tangata? **30** Ka whakahoki ratou, ka mea ki a ia, Me i kua ia te mahi i te kino, kihai i kawea mai e matou ki a koe. **31** Na ko te meatanga a Pirato ki a ratou, Mauria atu ia, whakawakia ki to koutou na ture. Ka mea nga Hurai ki a ia, E kore e tika kia whakamatea tetahi tangata e matou: **32** Kia rite ai ta Ihu kupu i korero ai, hei whakaatu i te mate e mate ai ia. **33** Me i reira ka tomo ano a Pirato ki te whare whakawa, ka karanga i a Ihu, ka mea ki a ia, Ko te Kingi ranei koe o nga Hura? **34** Ka whakahokia e Ihu ki a ia, Nau ake ano tenei kupu, he korero ranei moku na te tangata ke ki a koe? **35** Ka mea a Pirato, He Hurai koia ahau? Na tou iwi, na nga tohunga nui ano hoki, koe i kawea mai ki ahau: i aha koia koe? **36** Ka whakahokia e Ihu, Ehara toku

rangatiratanga i tenei ao; mehemea no tenei ao toku rangatiratanga, kua tatau aku pononga, kei tukua ahau ki nga Hurai: tena ko tenei ehara toku rangatiratanga i konei. **37** Na ka mea a Pirato ki a ia, He kingi oti koe? ka whakahokia e Ihu, Kua korerotia mai na e koe he kingi ahau. Ko te mea tenei i whanau ai ahau: na tenei hoki ahau i haere mai ai ki te ao, hei kaiwhakaatu mo te pono. E whakarongo ana ki toku reo n ga tangata katoa o te pono. **38** Ka mea a Pirato ki a ia, He aha te pono? A, no te puakanga o tenei ki hoki ana ia ki waho, ki nga Hurai, ka mea ki a ratou, Kahore tetahi he o tenei tangata i mau i ahau. **39** Otiia he ritenga tenei na koutou, kia tukua e ahau ki a koutou tetahi tangata i te kapenga: e pai ana ranei koutou kia tukua e ahau ki a koutou te Kingi o nga Hurai. **40** Heoi karanga katoa ana ano ratou, ka mea, Auaka tenei, engari a Parapa. Na, he tahae a Parapa.

19

1 Katahi ka mau a Pirato ki a Ihu, ka whiu i a ia. **2** A ka whiria e nga hoia he karauna tataramoa, potaea ana ki tona matenga, whakakakahuria ana hoki ia ki te kahu papaura. **3** Na ka mea ratou, Tena koe, e te Kingi o nga Hurai! a pakia ana ia ki o ratou ringa. **4** Ka haere ano a Pirato, ka mea ki a ratou, Na, tenei te arahina atu nei ia e ahau ki a koutou, kia mohio ai koutou, kahore rawa i mau i ahau tetahi he ona. **5** Na ka puta a Ihu ki waho, me te karauna tataramoa i runga i a ia, me te kakahu papaura. Ka mea a Pirato ki a ratou, Na, te tangata nei! **6** A, no te kitenga o nga tohunga nui ratou ko nga katipa i a ia, ka karanga ratou, ka mea, Ripekatia, ripekatia. Ka ki a Pirato ki a ratou, Tangohia atu ia e koutou, ripekatia: kahore hoki i mau i ahau tetahi he ona. **7** Ka whakahokia e nga Hurai ki a ia, He ture to matou, a ki to matou ture he mea tika kia mate ia, mona i mea ko te Tama ia a te Atua. **8** No te rongonga o Pirato i tenei ki, nui rawa tona wehi; **9** Ka tomo ano ia ki te whare whakawa, ka mea ki a Ihu, No hea koe? Heoi kahore a Ihu kupu whakahoki ki a ia. **10** Na ka mea a Pirato ki a ia, E kore koe e korero ki ahau? kahore koe e mohio kei ahau te tikanga mo te ripeka i a koe, kei ahau ano te tikanga mo te tuku i a

koe kia haere? **11** Ka whakahokia e Ihu, Kahore au tikanga ki ahau, me kahore i homai ki a koe i runga: koia i nui rawa ai te hara o te kaituku i ahau ki a koe. **12** Na i reira ano ka whai a Pirato kia tukua ia kia haere: otiia ka karanga nga Hurai, ka mea, Ki te tukua tenei e koe, ehara koe i te hoa no Hiha: ki te whakakingi tetahi tangata i a ia, he whakakahore tana i a Hiha. **13** A, no ka rongongia a Pirato i tenei korero, ka arahina e ia a Ihu ki waho, a noho ana ki runga ki te nohonga whakawa, ki te wahi e kiia nei ko te Whariki kohatu, ki te reo Hiperu, ko Kapata. **14** Ko te takanga ia o te kapenga, tata pu ki te ono o nga haora; ka mea ia ki nga Hurai, Na, to koutou kingi! **15** Na ko ta ratou karangatanga, Whakamatea, whakamatea, ripekatia. Ka mea a Pirato ki a ratou, Kia ripeka koia ahau i to koutou Kingi? ka whakahokia e nga tohunga nui, Kahore o matou kingi, ko Hiha anake.

16 No reira ka hoatu ia e ia ki a ratou kia ripekatia. A ka mau ratou ki a Ihu: **17** A amo ana ia i tona ripeka, haere ana ki te wahi e kiia nei ko te wahi o te angaanga, tona ingoa ki te reo Hiperu, ko Korokota: **18** Na ripekatia ana ia e ratou ki reira, a ia me etahi atu tokorua, kotahi ki tetahi taha, kotahi ki tetahi taha, ko Ihu ki waenganui.

19 Na tuhituhia ana e Pirato tetahi ingoa, whakapiritia ana ki te ripeka. Ko te tuhituhi tenei, KO IHU O NAHARETA, KO TE KINGI O NGA HURAI. **20** A he tokomaha nga Hurai i kite i tenei ingoa: i tata hoki ki te pa te wahi i ripekatia ai a Ihu: a i tuhituhia taua mea ki te reo Hiperu, ki te reo Kariki, ki te reo Roma. **21** Na ka mea nga tohunga nui o nga Hurai ki a Pirato, Aua e tuhituhia, Ko te Kingi o nga Hurai; engari, nana i mea, Ko te Kingi ahau o nga Hurai. **22** Ka whakahokia e Pirato, Ko taku i tuhituhi ai kua tuhituhia. **23** A ka oti a Ihu te ripeka e nga hoia, ka mau ratou ki ona kakahu, wehea ake kia wha nga wahi, ki ia hoia he wahi; me te koti ano: na kahore he tui o te koti, he mea whatu iho i runga a puta noa. **24** Na ka mea ratou tetahi ki tetahi, Kaua e haea e tatou, engari me maka ki te rota kia kitea ai, mo wai ranei: na ka rite te karaipiture e mea nei, I wehewehea oku kakahu mo ratou, i maka rota hoki mo toku weruweru.

Ko ta nga hoia tenei i mea ai. **25** Na i te taha o te ripeka o Ihu tona whaea e tu ana, ratou ko te teina o tona whaea, ko Meri wahine a Kereopa, ko Meri Makarini. **26** A, no te kitenga o Ihu i tona whaea, i te akonga hoki i aroha ai ia e tu tahi ana, ka mea ia ki tona whaea, E tai, nana, tau tama! **27** Katahi ia ka mea ki taua akonga, Na, tou whaea! A no taua haora ka mau taua akonga i a ia ki tona whare. **28** Muri iho i tenei ka mohio a Ihu ka oti nga mea katoa, na ka mea ia, hei whakaritenga mo te karaipiture, he mate wai toku. **29** Na tera e tu ra tetahi oko, ki tonu i te winika; a ka whakakiiia e ratou tetahi hautai ki te winika, whakanohoia ana ki runga ki te hihopa, hoatu ana ki tona mangai. **30** A, no te inumanga o Ihu i te winika, ka me ia, Kua oti: na ka tuohu tona matenga, tukua ana tona wairua.

31 Na i mea nga Hurai kia kua e mau nga tinana ki te ripeka i te hapati, ko te Takanga hoki tera, he ra nui hoki taua hapati, ka mea ratou ki a Pirato kia whatiia o ratou waewae, kia tangohia atu hoki. **32** Na ka haere nga hoia, ka whawhati i nga waewae o to mua, me o tera i ripekatia ngatahitia me ia. **33** I to ratou taenga ia ki a Ihu, ka kite kua mate noa ake ia, kihai i whatiia e ratou ona waewae: **34** Engari i werohia tona kaokao e tetahi o nga hoia ki te matia, a puta tonu he toto, he wai. **35** A ko te tangata i kite, ko ia ano te kaiwhakaatu, a he pono tana whakaatu: e mohio ana ia he korero pono tana, he mea ra kia whakapono ai koutou. **36** I meatia hoki enei mea, kia rite ai te karaipiture, E kore tetahi iwi ona e whatiia. **37** E mea ana ano tetahi atu karaipiture, ka titiro ratou ki ta ratou i wero ai.

38 Muri iho i enei mea, ka inoi a Hohepa o Arimatia ki a Pirato kia tangohia e ia te tinana o Ihu: he akonga ia na Ihu, otiia he mea huna i te wehi ki nga Hurai: a whakaae ana a Pirato. No ka haere ia, ka tango i te tinana o Ihu. **39** I haere mai ano a Nikorima, tera i haere ra i mua ki a Ihu i te po, me te mau mai ano i te maira, i te aroe, he mea whakananu, kia kotahi pea rau pauna. **40** Na ka tango raua i te tinana o Ihu, takaia ana ki nga kakahu rinena me nga mea kakara, ko ta nga Hurai ritenga hoki tera mo te tanu. **41** Na he kari kei te wahi i ripekatia ai ia; i roto ano i taua kari

tetahi urupa hou, he mea kahore ano i takotoria noatia e tetahi. **42** Na ka whakatakotoria a Ihu e raua ki reira, no te mea he ra Takanga uera no nga Hurai; he tata hoki te urupa.

20

1 I te ra tuatahi o te wiki ka haere a Meri Makarini ki te urupa i te atatu, i te mea e pouri tonu ana, a ka kite i te kohatu kua tangohia atu i te urupa. **2** Na ka oma ia, ka haere ki a Haimona Pita raua ko tera akonga i arohia ai a Ihu, ka mea ki a raua, Kua tangohia e ratou te Ariki i te urupa, a kahore matou e mohio ki te wahi i waiho ai ia e ratou. **3** Na ka puta atu a Pita, me taua akonga, ka haere ki te urupa. **4** A oma ngatahi ana raua: otiia i hohoro tera akonga i a Pita, ko ia ano kua tae wawe ki te urupa. **5** Na piko iho ana ia, ka kite i nga takai rinena e takoto ana; heoi kaihahi i tomo ki roto. **6** Na ka haere ano a Haimona Pita i muri i a ia, a, ko tona tomokanga ki te urupa, ka kite i nga takai rinena e takoto ana. **7** Me te tauera i takaia ai tona matenga, kihahi i takoto tahi me nga takai rinena, he mea whakakopa ia ki tetahi wahi i tahaki. **8** Katahi ka tomo tera akonga, i tae wawe nei ki te urupa, kite ana, whakapono ana. **9** Kiano hoki ratou i mohio noa ki te karaipiture, kua takoto te tikanga kia ara ake ia i te hunga mate. **10** Na hoki ana ano nga akonga ki to raua kainga.

11 Ko Meri ia tu tonu i waho o te urupa tangi ai: a i a ia e tangi ana, ka piko iho ki te urupa. **12** Ka kite i nga anahera tokorua, he ma nga kakahu, e noho ana, ko tetahi kite matenga, ko tetahi ki nga waewae, i te wahi i takoto ai te tinana o Ihu. **13** Ka mea raua ki a ia, E tai, he aha tau e tangi? Ka mea ia ki a raua, Kua tangohia e ratou toku Ariki, e kore hoki ahau e matau ki te wahi i whakatakotoria ai ia. **14** Ka penei ana korero, ka tahuri whakamuri, ka kite i a Ihu e tu ana, otiia kihahi i mohio ko Ihu ia. **15** Ka mea a Ihu ki a ia, E tai, he aha tau e tangi? ko wai tau e rapu? Hua noa ia ko te kaingaki kari, na ko tana meatanga ki a ia, E mara, ki te mea kua mauria atu ia e koe, korerotia ki ahau te wahi i whakatakotoria ai ia, a maku ia e tango atu. **16** Ka mea a Ihu ki a ia, E Meri. Ka tahuri atu tera,

ka mea ki a ia, E Raponi; ko te tikanga tenei, E te Kaiwhakaako. **17** Ka mea a Ihu ki a ia, Kei pa ki ahau; kiano hoki ahau i kake noa ki toku Matua: engari haere ki oku teina, ka mea atu ki a ratou, ka kake ahau ki toku Matua, ki to koutou Matua: ki toku Atua, ki to koutou Atua. **18** Haere ana a Meri Makarini, korero ana ki nga akonga, kua kite ia i te Ariki, kua korerotia hoki e ia enei mea ki a ia.

19 I taua ra tuatahi ano o te wiki, i te ahiahi, i nga tatau e kati ana o te wahi i huihui ai nga akonga i te wehi i nga Hurai, ka haere mai a Ihu, ka tu i waenganui, ka mea ki a ratou, Kia tau te rangimarie ki a koutou. **20** A ka puaki tenei kupu ana, ka whakakitea e ia ona ringa me tona kaokao ki a ratou. Na hari tonu nga akonga, i to ratou kitenga i te Ariki. **21** Ka mea ano a Ihu ki a ratou, Kia tau te rangimarie ki a koutou: i tonoa mai ahau e te Matua, ka pera ano taku tono i a koutou. **22** Ka korerotia tenei e ia, ka whakaha ia, ka mea ki a ratou, Kia riro te Wairua Tapu i a koutou: **23** Ki te whakarerea noatia e koutou nga hara o etahi, ka whakarerea o ratou; ki te whakamaua ano o etahi e koutou, ka mau ano. **24** Ko Tamati ia, ko tetahi o te tekau ma rua, tetahi o ona ingoa ko Ririmu, kahore i a ratou i te taenga mai o Ihu. **25** A, ko te meatanga a era akonga ki a ia, Kua kite matou i te Ariki; ka mea ia ki a ratou, Ki te kahore ahau e kite i te ngaunga o nga waho i ona ringa, e kuhu i toku matihao ki te ngaunga a nga whao, e kuhi hoki i toku ringa ki tona kaokao, e kor e ahau e whakapono.

26 A ka pahemo nga ra e waru, a kei roto ano ana akonga, ratou ko Tamati: ka haere mai a Ihu i te mea e kati ana nga tatau, ka tu ki waenganui, ka mea, Kia tau te rangimarie ki a koutou. **27** Katahi ia ka mea ki a Tamati, Totoro mai tou matihao, kia kite hoki koe i oku ringa; totoro mai hoki tou ringa, ka kuhu ki toku kaokao: aua e whakateka, engari me whakapono. **28** Na ka whakahoki a Tamati, ka mea ki a ia, E toku Ariki, e toku Atua. **29** Ka mea a Ihu ki a ia, No tou kitenga i ahau, i whakapono ai koe, e Tamati: ka koa te hunga kahore i kite, a kua whakapono. **30** He maha ano era atu tohu i toi i a Ihu, i te aroaro o ana akonga, kahore nei i tuhituhia ki tenei pukapuka: **31** Otiia kua tuhituhia enei, kia whakapono ai

koutou ko te Karaiti a Ihu, ko te Tama a te Atua; kia whiwhi ai hoki ki te ora i runga i tona ingoa, ina whakapono.

21

1 Muri iho i enei mea ka whakakite a Ihu i a ia ki nga akonga i te moana o Taipiria; ko tana whakakitenga tenei: **2** E noho tahi ana a Haimona Pita, a Tamati, ko Ririmu nei tona ingoa, a Natanahira o Kana o Kariri, nga tama a Heperi, me tetahi tokorua atu ano o ana akonga. **3** Ka mea a Haimona Pita ki a ratou, Ka haere ahau ki te hao. Ka mea ratou ki a ia, Ko tatou tahi e haere. Haere ana ratou, eke ana ki runga ki te kaupuke; a i taua po kihai i mau tetahi mea. **4** Na ka puao te ata, ko Ihu e tu ana i tatahi: otiia kihai nga akonga i mohio ko Ihu ia. **5** Na ko te meatanga a Ihu ki a ratou, E tama ma, kahore a koutou kai? Ka whakahokia e ratou ki a ia, Kahore. **6** Ka mea ia ki a ratou, Maka te kupenga ki te taha matau o te kaupuke a ka mau etahi. Na, i ta ratou makanga atu, kihai i taea te kukume i te tini o nga ika. **7** Katahi ka mea te akonga i arohaina e Ihu ki a Pita, Ko te Ariki. A, no te rongonga o Haimona Pita, ko te Ariki, ka whitikiria tona kakahu, e tu kau ana hoki ia, a rere ana ki te moana. **8** Ko era akonga ia i hoe i runga i te poti, kihai hoki i mamao atu i te whenua, me te mea e rua rau whatianga, e kukume ana i te kupenga, i nga ika. **9** Heoi, no to ratou unga ki uta, ka kite i te kapura waro me nga ika e takoto ana i runga, me tetahi taro. **10** Ka mea a Ihu ki a ratou, Homai etahi o nga ika kua mau na i a koutou. **11** Na haere ana a Haimona Pita, a kumea ana e ia te kupenga ki uta, ki tonu i nga ika nunui, kotahi rau e rima tekau ma toru: a, ahakoa tini, kihai i pakaru te kupenga. **12** Ka mea a Ihu ki a ratou, haere mai kai te kai. heoi kihai tetahi o nga akonga i maia ki te ui ki a ia, Ko wai koe? i mohio hoki ko te Ariki. **13** Na ka haere a Ihu, ka mau ki te taro, a hoatu ana e ia ki a ratou, me nga ika. **14** Ko te toru tenei o nga putanga o Ihu ki ana akonga, i muri i tona aranga ake i te hunga mate.

15 A ka mutu ta ratou kai, ka mea a Ihu ki a Haimona Pita, E Haimona, tama a Hona, rahi atu ranei tou aroha ki ahau i to enei? Ka mea tera ki a

ia, Ae, e te Ariki; e mohio ana koe e aroha ana ahau ki a koe. Ka mea ia ki a ia, Whangainga aku reme. **16** Ka mea ano ia ki a ia, ko te rua o nga meatanga, E Haimona, tama a Hona, e aroha ana koe ki ahau? Ka mea tera ki a ia, Ae, e te Ariki; e mohio ana koe e aroha ana ahau ki a koe. Ka mea ia ki a ia, Heparatia aku hipi. **17** Ka mea ia ki a ia, ko te toru o nga meatanga, E Haimona, tama a Hona, e aroha ana koe ki ahau? Ka pouri a Pita no te mea ka toru rawa ana meatanga ki a ia, E aroha ana koe ki ahau? Ka mea ano ki a ia, E te Ariki, e mohio ana koe ki nga mea katoa; e mohio ana koe e aroha ana ahau ki a koe. Ka mea a Ihu ki a ia, Whangainga aku hipi. **18** He pono, he pono taku e mea nei ki a koe, I tou tamarikitanga, i whitiki koe i a koe, i haere ki tau wahi i pai ai: ka koroheketia koe, ka whakamarokia e koe ou ringa, he tangata ke hoki mana koe e whitiki, e kawe ki te wahi e kore ai koe e pai. **19** I korerotia tenei e ia, hei tohu mo te mate e whakakororia ai ia i te Atua. A ka puaki tenei kupu ana, ka mea ia ki a ia, Haere mai i muri i ahau.

20 No te tahuritanga o Pita, ka kite i te akonga i aroha ai a Ihu e aru ana; ko tera hoki i whakawhirinaki ra ki tonu uma i te hapa, i mea ra, E te Ariki, ko wai te kaituku mou? **21** A, i te kitenga o Pita i a ia, ka mea ki a Ihu, E te Ariki, e aha ra tenei? **22** Ka mea a Ihu ki a ia, Ki te pai ahau kia noho tonu ia kia tae mai ra ano ahau, hei aha mau? haere mai koe i muri i ahau. **23** Heoi ka puta atu tenei kupu ki nga hoa, e kore taua akonga e mate: otiia kihai a Ihu i mea ki a ia, E kore ia e mate; engari, Ki te pai ahau kia noho tonu ia kia tae mai ra ano ahau, hei aha mau? **24** Ko taua akonga tenei e whakaatu nei i enei mea, ko te kaituhituhi hoki ia i enei mea: e mohio ana ano matou e tika ana tana whakaatu. **25** Na tera atu ano tona tini o nga mea i mea ai a Ihu me i tuhia katoatia, e mea ana ahau, e kore pea te ao nei e whai takotoranga mo nga pukapuka e tuhia. Amine.